

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΑΠΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΠΟΨΗΣ ΣΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ: ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΛΙΛΛΗΣ 10054

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΤΣΗΣ 10007

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2014

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ABSTRACT	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο :.....	8
Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	8
1.1 Ορισμός επιχείρησης.....	8
1.2 Ιστορική αναδρομή.....	11
1.3 Είδη οικονομικών μονάδων.....	13
1.4 Νομοθεσία	20
1.5 Η λογιστική ως εργαλείο των επιχειρήσεων	22
1.6 Τήρηση λογιστικών βιβλίων	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο :.....	25
Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	25
2.1 Ορισμοί.....	25
2.2 Ιστορική αναδρομή	29
2.3 Εφαρμογές της πληροφορικής στις επιχειρήσεις	30
2.4 Χρησιμότητα της πληροφορικής στις σύγχρονες επιχειρήσεις	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο :.....	39
ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ	39
3.1 Μελέτες ερευνών	39
3.2 Είδη εφαρμοσμένων λογιστικών προγραμμάτων στις επιχειρήσεις.....	41
3.3 Πλεονεκτήματα εφαρμογής.....	45
3.4 Μειονεκτήματα εφαρμογής.....	45
3.5 Υποστήριξη και συντήρηση	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο :.....	47
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	47
4.1 Επιχειρήσεις – Λογιστικά γραφεία στον ελλαδικό χώρο με εφαρμογές λογιστικών προγραμμάτων.....	47
4.2 Ιστορική αναδρομή	52
4.3 Παραδείγματα λογιστικών προγραμμάτων της Singular Logic.....	55
4.4 Αποδοτικότητα σύγχρονων λογιστικών προγραμμάτων στις επιχειρήσεις	57
4.4.1 Επιλογή Λογιστικού Προγράμματος	59

4.5 Μελλοντικές τάσεις και προοπτικές	60
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	64
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	65
ΔΥΑΔΙΚΤΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	68

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κινούμενη μέσα σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και ανταγωνιστικό περιβάλλον κάθε επιχείρηση, με την παγκοσμιοποίηση- ως μια μακρινή έννοια τις περασμένες δεκαετίες – και την απελευθέρωση της αγοράς, πλέον να βρίσκονται και να διαδραματίζουν έντονο ρόλο στο επιχειρηματικό παιχνίδι, έχουν κατευθύνει τις επιχειρήσεις στην εξεύρεση νέων δρόμων στην προσπάθεια τους για επιβίωση και δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

Η επιχείρηση, θα πρέπει να βρει και να χρησιμοποιήσει τα απαραίτητα εργαλεία - μέσω των οποίων θα διατηρηθεί και η ανταγωνιστικότητα της - έτσι ώστε να μειωθεί η πολυπλοκότητα της παραγωγικής διαδικασίας και της διακίνησης των προϊόντων, που σε συνδυασμό με την ανάγκη για ορθή λήψη κρίσιμων επιχειρηματικών αποφάσεων δημιουργούν την ανάγκη για ολοκληρωμένη διαχείριση των πόρων μιας επιχείρησης και της ροής πληροφοριών. Η τεχνολογία των πληροφοριών έρχεται για να εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα εργαλεία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία, με θέμα «*Συμβολή και έρευνα της πληροφορικής, από λογιστικής άποψης, στον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων*», απαρτίζεται από τέσσερα θεωρητικά κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο αφορά τον κόσμο των επιχειρήσεων, αρχικά, δίδεται ο ορισμός της επιχείρησης, η ιστορική της αναδρομή, τα είδη των επιχειρήσεων στην σύγχρονη κοινωνία και η νομοθεσία που τις διέπει. Στη συνέχεια, παρουσιάζει η λογιστική ως εργαλείο των επιχειρήσεων καθώς και η τήρηση των λογιστικών βιβλίων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται η πληροφορική στον χώρο των επιχειρήσεων, μέσα από εννοιολογικές αποσαφηνίσεις, προσδιορίζοντας τις εφαρμογές της πληροφορικής στις επιχειρήσεις καθώς και την χρησιμότητα της πληροφορικής στις σύγχρονες επιχειρήσεις.

Το τρίτο κεφάλαιο ασχολείται με τη συμβολή της πληροφορικής στις επιχειρήσεις από τη λογιστική σκοπιά, μέσα από μελέτες ερευνών στον διεθνή χώρο, και παρουσιάζοντας τα είδη των εφαρμοσμένων λογιστικών προγραμμάτων στις σύγχρονες επιχειρήσεις.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι εφαρμογές των σύγχρονων λογιστικών προγραμμάτων στις επιχειρήσεις. Αρχικά, γίνεται μια αναφορά στις επιχειρήσεις και στα λογιστικά γραφεία -στον ελλαδικό χώρο- με εφαρμογές λογιστικών προγραμμάτων, στη συνέχεια αναφέρεται η ιστορική αναδρομή των προγραμμάτων αυτών, δίδονται παραδείγματα λογιστικών προγραμμάτων της Singular Logic, αναλύεται η αποδοτικότητα των σύγχρονων λογιστικών στις επιχειρήσεις και τέλος παρουσιάζονται οι μελλοντικές τάσεις και οι προοπτικές.

Κλείνοντας, παρατίθενται συμπεράσματα, τα οποία πρόεκυψαν μέσα από τη βιβλιογραφική έρευνα, την οποία απαιτούσε η ολοκλήρωση της παρούσας πτυχιακής εργασίας.

ABSTRACT

This thesis, entitled "Contribution and research computing, from an accounting standpoint, the modernization of enterprises", consists of four theoretical chapters.

The first chapter covers the world of business, initially defines the business, the historical background, a kind of business in modern society and the laws governing it. Subsequently, the book presents as a business tool as well as bookkeeping.

The second chapter presents information technology in the business world, through conceptual clarification, identifying the applications of IT in business and the usefulness of information in modern enterprises.

The third chapter deals with the contribution of IT to the business from accounting perspective, through research studies internationally, and presenting the kinds of applied accounting programs in modern enterprises.

The fourth chapter presents the applications of modern accounting programs in business. Initially, there is a reference to companies and accounting firms-in Greece-with applications accounting programs, then referred to the historical background of these programs, accounting programs are examples of Singular Logic, analyzed the efficiency of modern accounting businesses and finally presented future trends and prospects.

Finally, conclusions are presented, which resulted from the literature search, which require the completion of this thesis.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο χώρος των επιχειρήσεων ήταν από τα πρώτα πεδία που εφαρμόστηκε η πληροφορική. Από τα πρώτα κιόλας χρόνια, αναπτύχθηκαν και τυποποιήθηκαν εφαρμογές και προγράμματα υπολογιστών που κάλυπταν τις πληροφοριακές ανάγκες της εμπορικής επιχείρησης σε όλες τις λειτουργίες και δραστηριότητές της. Το σύνολο των εφαρμογών που καλύπτουν τις αγορές, τις πωλήσεις, τη διαχείριση της αποθήκης και τη διοικητική και οικονομική λειτουργία μιας εμπορικής επιχείρησης ονομάζονται εμπορικές, λογιστικές ή διαχειριστικές εφαρμογές.

Η μαζική είσοδος των εμπορικών και λογιστικών εφαρμογών στις επιχειρήσεις είχε ως αποτέλεσμα, η επεξεργασία των δεδομένων να γίνει ταχύτερη, τα σφάλματα σε υπολογισμούς να ελαχιστοποιηθούν, η ενημέρωση των συγκεντρωτικών καταστάσεων και των λογιστικών βιβλίων να είναι άμεση και η έκδοση των παραστατικών να γίνει κατά πολύ ταχύτερη και περισσότερο ποιοτική. Με τις λογιστικές εφαρμογές η επιχείρηση είναι σε θέση να αντλήσει άμεσα πληροφορίες για τα είδη που έχουν μεγαλύτερη ζήτηση, να εκτιμήσει τις πωλήσεις σε επόμενες οικονομικές περιόδους και γενικά να διαθέτει την απαραίτητη πληροφόρηση για τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο:

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1.1 Ορισμός επιχείρησης

Σήμερα, οι ανθρώπινες ανάγκες για προϊόντα και υπηρεσίες καλύπτονται σε μεγάλο ποσοστό από τις οικονομικές μονάδες. Η οικονομική μονάδα αποτελεί μια οικονομική οντότητα στην οποία συνδυάζονται τα παραγωγικά μέσα, με βάση την οικονομική αρχή, για να παραχθούν προϊόντα ή υπηρεσίες. Να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι, οικονομική αρχή είναι η καλύτερη δυνατή σχέση μεταξύ οικονομικού αποτελέσματος και μέσων που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξή του. Η οικονομική αρχή μπορεί να εμφανιστεί με δύο παραλλαγές: α) με δεδομένα μέσα, επίτευξη όσο το δυνατόν καλύτερου αποτελέσματος (μεγιστοποίηση αποτελέσματος) και β) επίτευξη δεδομένου αποτελέσματος με όσο το δυνατόν λιγότερα μέσα (ελαχιστοποίηση μέσων) (Μπουραντάς-Παπαλεξανδρή, 2003).

Πριν συνεχίσουμε να πούμε ότι τα στοιχεία που συντελούν στην παραγωγική διαδικασία τα ονομάζουμε παραγωγικούς συντελεστές. Για την διευκόλυνση της ανάλυσης των οικονομικών φαινομένων ταξινομούμε τους συντελεστές παραγωγής στις εξής κατηγορίες: Εργασία, Γη, Κεφάλαιο και Επιχειρηματικότητα (Λιανός κ.α., 2004).

Έτσι για να υπάρξει μια οικονομική μονάδα χρειάζεται:

- Συνδυασμός των παραγωγικών συντελεστών
- Επιδίωξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος με τις μικρότερες θυσίες (οικονομική αρχή)
- Παραγωγή αγαθών ή υπηρεσιών για την κάλυψη ανθρώπινων αναγκών

Η πιο χαρακτηριστική οικονομική μονάδα είναι η επιχείρηση που εκτός από τα χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν παραπάνω έχει δυο επιπλέον χαρακτηριστικά: την επίτευξη κέρδους και την αναζήτηση επιχειρηματικών ευκαιριών. (Λιανός Θ., Παπαβασιλείου Α., & Χατζηανδρέου Α., 2004).

Η επιχείρηση αποτελεί μια παραγωγική – οικονομική μονάδα, με την έννοια ότι συνδυάζει και αξιοποιεί τους συντελεστές παραγωγής, ώστε να παράγει προϊόντα ή υπηρεσίες, με σκοπό τη διάθεσή τους μέσω του μηχανισμού της αγοράς στους καταναλωτές. Όμως εδώ θα πρέπει να πούμε, ότι όλες οι παραγωγικές μονάδες δεν είναι επιχειρήσεις. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν, το δημόσιο σχολείο, το δημόσιο νοσοκομείο, ένα δημόσιο ερευνητικό ίδρυμα τα οποία είναι παραγωγικές μονάδες αλλά δεν είναι επιχειρήσεις (Μπουραντάς κ.α., 2007). Επομένως δύο είναι τα χαρακτηριστικά που διακρίνουν τις επιχειρήσεις από τις υπόλοιπες παραγωγικές μονάδες:

α) Η επιχείρηση παράγει προϊόντα ή υπηρεσίες τα οποία τα διαθέτει έναντι μιας αξίας ανταλλαγής μέσω του μηχανισμού της αγοράς. Έτσι η ύπαρξή της εξαρτάται από την ικανότητα να αποκτά έσοδα και κέρδη μέσω αυτού του μηχανισμού.

β) Η επιχείρηση συνδέεται με το στοιχείο του κινδύνου. Έτσι η λειτουργία της συνδέεται με την πιθανότητα κέρδους ή ζημίας (Μπουραντάς κ.α., 2007).

Επιχείρηση χαρακτηρίζεται η ποριστική οικονομική μονάδα που αποτελεί αυτοτελή και υπεύθυνη οργάνωση παραγωγικών συντελεστών και διαχείρισης συναλλαγών με τις οποίες και επιδιώκει το μέγιστο δυνατό κέρδος. Το δε κέρδος κατά κανόνα θα πρέπει να υπερβαίνει την αντίστοιχη συνήθη αμοιβή (ως αντιμισθία) της διοικητικής ή εκτελεστικής εργασίας που επιτελείται σε αυτήν (Aiginger K., 1996).

Εικόνα 1.

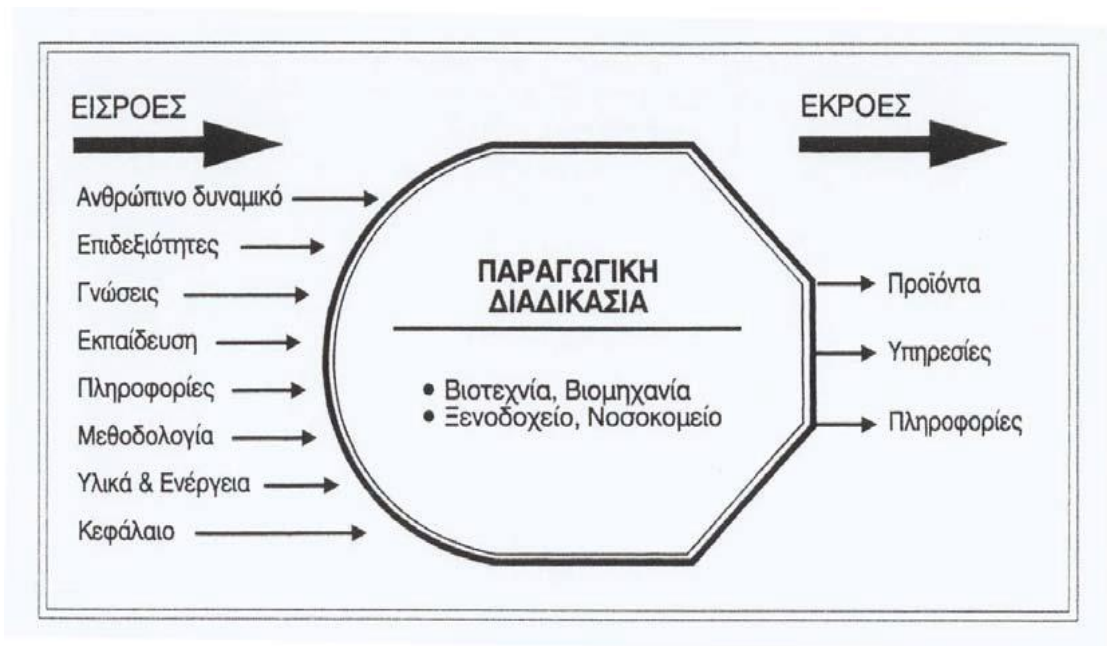
Έτσι με τον παραπάνω ορισμό δίδεται σαφώς ως κύριο κριτήριο το κέρδος, δια του οποίου και ξεχωρίζει από κάποια άλλη οικονομική μονάδα, αφού όλα τα άλλα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά είναι κοινά και αφηρημένα, με συνέπεια να μη λαμβάνονται ως κριτήρια διάκρισης μεταξύ των δύο εννοιών.

Ο ορισμός που φέρεται πλέον σήμερα ως ο ευρύτερα αποδεκτός είναι ότι *επιχείρηση* χαρακτηρίζεται η ποριστική οικονομική μονάδα που αποτελεί αυτοτελή και υπεύθυνη οργάνωση παραγωγικών συντελεστών και διαχείρισης συναλλαγών με τις οποίες και επιδιώκει το μέγιστο δυνατό κέρδος. Το δε κέρδος κατά κανόνα θα πρέπει να υπερβαίνει την αντίστοιχη συνήθη αμοιβή (ως αντιμισθία) της διοικητικής ή εκτελεστικής εργασίας που επιτελείται σε αυτήν. (Pine B., & Gilmore J., 1999).

Κύρια γνωρίσματα - αναγκαίες προϋποθέσεις μιας επιχείρησης είναι τα ακόλουθα (Μπουραντάς Δ., Βάθης Α., Παπακωνσταντίνου Χ., & Ρεκλείτης Π., 2007):

- Οικονομική μονάδα, που να προϋποθέτει μόνιμο συνδυασμό συντελεστών παραγωγής.
- Οικονομική μονάδα, που να είναι αυτοτελής.
- Η δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας να αποσκοπεί στην κάλυψη ανθρώπινων αναγκών.
- Εφαρμογή της οικονομικής αρχής, δηλαδή να αποσκοπούμε στο μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα με την λιγότερη θυσία.

Εικόνα 2: Η επιχείρηση ως ανοικτό σύστημα

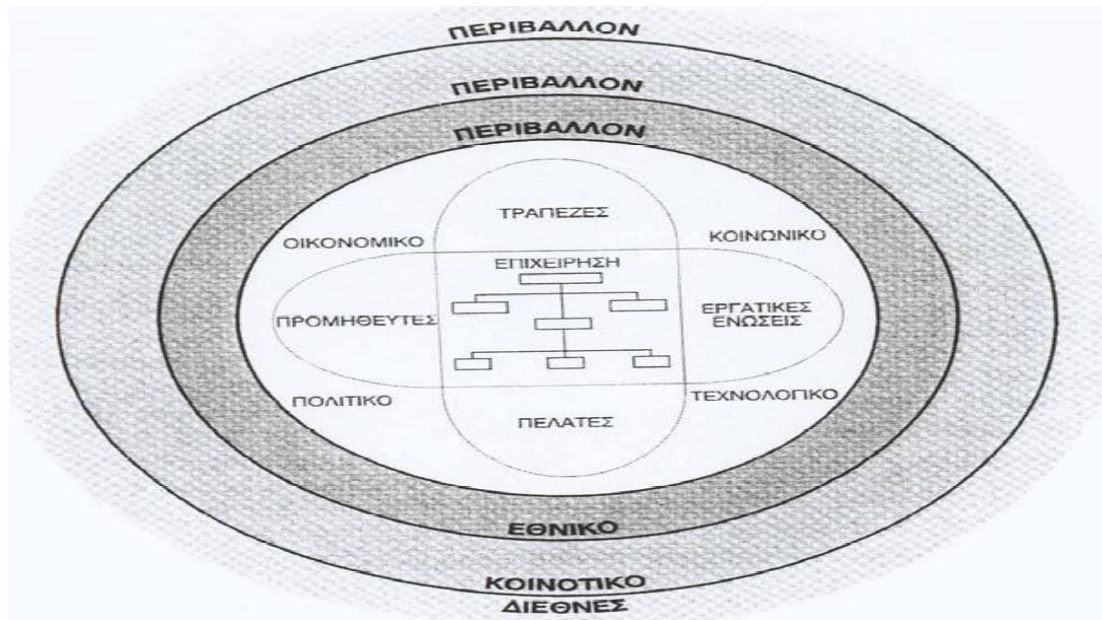
Με άλλα λόγια, οργανισμός είναι ένα σύνολο ανθρώπων που εργάζονται για την ολοκλήρωση ενός κοινού σκοπού. Όταν ο σκοπός έχει οικονομικό χαρακτήρα τότε ο οργανισμός ονομάζεται επιχείρηση. Σκοπός της επιχείρησης είναι η μεγιστοποίηση των κερδών κατά συνεχή και επαναλαμβανόμενο τρόπο. Η επιχείρηση έχει την μορφή ανοικτού συστήματος βρισκόμενη συνεχώς σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον δεν δέχεται εισροές, τις οποίες μέσω της παραγωγικής διαδικασίας τις μετατρέπει σε εκροές. (Θανόπουλος, Ν.Γ., 2003).

Η επιχείρηση δρα και αναπτύσσεται σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον, αυτό μπορεί να είναι εσωτερικό και εξωτερικό.

Το εσωτερικό αποτελείται από: χρηματοοικονομικούς, φυσικούς, ανθρώπινους και τεχνολογικούς παράγοντες.

Το εξωτερικό αποτελείται από: κανονικούς, πολιτικούς, οικονομικούς και τεχνολογικούς παράγοντες. (Μπουραντάς Δ., Βάθης Α., Παπακωνσταντίνου Χ., & Ρεκλείτης Π., 2007).

Εικόνα 3: Το εξωτερικό περιβάλλον της ελληνικής επιχείρησης

1.2 Ιστορική αναδρομή

Στα μέσα και τα τέλη του 18ου αιώνα οι επιχειρήσεις έστρεψαν το ενδιαφέρον τους στους υπαλλήλους και συγκεκριμένα ενδιαφέρθηκαν για το πώς θα τους καταστήσουν πιο παραγωγικούς. (Carroll, 2007). Η βιομηχανική επανάσταση στα τέλη του 19ου αιώνα μπορεί να θεωρηθεί το σημείο εκκίνησης για την ανάληψη κοινωνικών πρωτοβουλιών από τη μεριά των επιχειρήσεων οι επιχειρήσεις εξέφραζαν με διάφορους τρόπους την κοινωνική τους υπευθυνότητα (προσφέροντας π.χ. κατοικία στους εργαζόμενους τους, φροντίζοντας για αυτούς και τις οικογένειες τους κ.λπ.). Με τον ερχομό του 20ου αιώνα και την καθιέρωση των νομικών πλαισίων της λειτουργίας των επιχειρήσεων και την ανάπτυξη του κράτους σε ότι αφορά την πρόνοια, ιδιαίτερα μετά το κραχ του 1929, το πνεύμα της φιλανθρωπίας παραχώρησε το πνεύμα του σε εκτεταμένες νομικές, συμβατικές και οργανωτικές δομές. Μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, η ανάδειξη των πολυεθνικών εταιριών και η αυξανόμενη επίδρασή τους στην παγκόσμια οικονομία και η επικράτηση του επιχειρηματικού μοντέλου που λέει ότι αποκλειστική ευθύνη των επιχειρήσεων είναι η παραγωγή πλούτου για τους μετόχους τους έφερε πάλι στην επιφάνεια το ερώτημα των σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και κοινωνίας. (Carroll, 2007).

Μετά το 1930 και κυρίως μετά το 1960 η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη έχει αποτελέσει ένα σημαντικό κομμάτι όχι μόνο σε ότι αφορά το εταιρικό κομμάτι αλλά ευρύτερα στην πολιτική και την οικονομική παγκόσμια σκηνή. Στις αρχές του 1930 ο Merrick Dodd και ο Adolf Berle υποστήριξαν πως η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη μπορεί να αποτελέσει μια υπηρεσία παρόμοια με έναν κερδοσκοπικό οργανισμό, η οποία, ωστόσο, θα αντλεί τα οφέλη της από την αναγνωρισιμότητα και την αποδοχή των εργαζομένων, των πελατών και των συμβαλλόμενων μερών. (Θανόπουλος, 2003).

Με το τέλος του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, η ανάδειξη των πολυεθνικών εταιριών και η αυξανόμενη επίδρασή τους στην παγκόσμια οικονομία και η επικράτηση του επιχειρηματικού μοντέλου που λέει ότι αποκλειστική ευθύνη των επιχειρήσεων είναι η παραγωγή πλούτου για τους μετόχους τους έφερε πάλι στην επιφάνεια το ερώτημα των σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και κοινωνίας. Μέχρι και το 1970, παρά τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις που είχαν θεσπιστεί, οι εταιρείες ακολουθούσαν ένα διαφορετικό δρόμο που αγνοούσε τις πρακτικές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Η συγκεκριμένη πολιτική σκόπευε στην ουσιαστική ικανοποίηση των περαιτέρω αναγκών των εργαζομένων και αγνόηση των υπόλοιπων καλών πρακτικών που όριζε η ιδέα και η φιλοσοφία της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. (Θανόπουλος, 2003).

Στην κοινωνία της γνώσης, της τεχνολογίας, του πλουραλισμού, της πληροφόρησης και της υπερεθνικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων πολλά είναι τα γεγονότα που έκαναν το θέμα της Κοινωνικής Ευθύνης επίκαιρο. Η διεργασία της παγκοσμιοποίησης και της απελευθέρωσης των αγορών, με τα αμφισβητούμενα αποτελέσματα τους, η ανάγκη ύπαρξης ελάχιστων κανόνων λειτουργίας και ελέγχου, οι επιπτώσεις των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αφορούν όλο και περισσότερο μεγαλύτερο αριθμό ατόμων και κρατών, η αύξηση της ευαισθησίας σε θέματα προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος κ.α. έφτιαξαν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο οι επιχειρήσεις καλούνται σήμερα να εντάξουν τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον πυρήνα της επιχειρηματικής τους σκέψης. Οι προσδοκίες όλων των ενδιαφερόμενων μερών απέναντι στον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν και συμπεριφέρονται οι επιχειρήσεις διαρκώς αυξάνονται. Οι επιχειρήσεις επομένως αντιμετωπίζουν ένα νέο κόσμο που απαιτεί νέο τρόπο σκέψης, ένα κόσμο που θα πρέπει να καλύψει τις ανάγκες αυτής της γενιάς αλλά και των μελλοντικών. (Θανόπουλος, 2003).

1.3 Είδη οικονομικών μονάδων

Οι επιχειρήσεις διακρίνονται με βάση, τον κλάδο, το αντικείμενο της δράσης τους, το ιδιοκτησιακό επιχειρηματικό κεφάλαιο, τη νομική τους μορφή και τέλος το μέγεθος τους. (Μπουραντάς Δ., Βάθης Α., Παπακωνσταντίνου Χ., & Ρεκλείτης Π., 2007).

Επιχειρήσεις εξ αντικειμένου δράσης:

- Επιχειρήσεις πρωτογενούς παραγωγής.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την παραγωγή, συγκέντρωση και διάθεση των αγαθών που υπάρχουν στη φύση (έδαφος-υπέδαφος), όπως οι:

1. Γεωργικές Επιχειρήσεις.
2. Κτηνοτροφικές Επιχειρήσεις.
3. Αλιευτικές Επιχειρήσεις.
4. Δασοκομικές Επιχειρήσεις.
5. Μεταλλευτικές Επιχειρήσεις.
6. Διάφορες Επιχειρήσεις (Μελισσοκομικές κτλ).

- Επιχειρήσεις παραγωγής ή μεταποίησης ή μετασχηματισμού. Στη κατηγορία αυτή εντάσσονται όλες οι Βιομηχανίες και Βιοτεχνίες.

Στη δευτερογενή παραγωγή περιλαμβάνονται οι μεταποιητικές επιχειρήσεις (βιομηχανίες - βιοτεχνίες). Είναι οι μονάδες που παίρνουν τα προϊόντα του πρωτογενή τομέα (πρώτες ύλες κτλ.), τα επεξεργάζονται περαιτέρω ή τα μετατρέπουν σε άλλα προϊόντα. Από την επεξεργασία αυτή προκύπτουν προϊόντα ενδιάμεσου παραγωγικού σταδίου (βιομηχανικά προϊόντα) ή και έτοιμα προς χρήση από τον τελικό καταναλωτή. Στη δευτερογενή παραγωγή ανήκουν μονάδες παραγωγής, όπως τροφίμων, καπνού, επίπλων, χημικών, ηλεκτρικών συσκευών, κτλ.

- Επιχειρήσεις γενικού εμπορίου, ή εμπορικές.

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει επιχειρήσεις και υπηρεσίες που έχουν αντικείμενο την παραγωγή και παροχή παντός είδους υπηρεσιών τόσο στο καταναλωτικό κοινό όσο και στις επιχειρήσεις των άλλων τομέων. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι δημόσιες ή ιδιωτικές και διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- 1) Εμπορικές επιχειρήσεις (λιανικού - χονδρικού εμπορίου, εισαγωγών - εξαγωγών κτλ.)
- 2) Επιχειρήσεις Μεταφορών - Επικοινωνιών - Συγκοινωνιών.
- 3) Επιχειρήσεις Τραπεζικών και Ασφαλιστικών υπηρεσιών.
- 4) Επιχειρήσεις παροχής Υπηρεσιών Υγείας, Εκπαίδευσης.
- 5) Επιχειρήσεις θεάματος, Τουρισμού, Οργάνωσης και Νομικής στήριξης Επιχειρήσεων κτλ.

- Επιχειρήσεις ασφαλιστικές.

Ασφαλιστική επιχείρηση είναι η επιχείρηση που έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο τις ασφαλιστικές εργασίες. Ο Δικαιολογητικός λόγος της αποκλειστικότητας: η μη διακινδύνευση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της

ασφαλιστικής επιχείρησης από κινδύνους που συνεπάγεται η δραστηριοποίηση σε άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Η Εξαιρέση της αποκλειστικότητας: Ασφαλιστικές επιχειρήσεις μπορούν, προς εκπλήρωση του σκοπού τους, να ιδρύουν ανώνυμες εταιρίες και να συμμετέχουν σε όμοιες εταιρίες, έστω και αν δεν έχουν ως αντικείμενο τις ασφαλιστικές εργασίες. Η Κύρια ασφαλιστική εργασία: η σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων με σκοπό την ασφαλιστική κάλυψη κινδύνων – Επιτρεπόμενη εργασία: η αντιπροσώπευση ανωνύμων εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ).

- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.

Η παροχή υπηρεσιών είναι οικονομικός όρος που αναφέρεται με τον χαρακτήρα του αγαθού που παρέχεται από επιχειρήσεις τριτογενούς παραγωγής, δηλαδή από επιχειρήσεις που δεν προσφέρουν κάποιο υλικό προϊόν, πρωτογενές ή μεταποιημένο π.χ. αγροτικό, βιοτεχνικό ή βιομηχανικό προϊόν, αλλά παρέχουν στους πελάτες τους υπηρεσίες.

Τέτοιες υπηρεσίες ενδεικτικά είναι οι παρεχόμενες από ελεύθερους επαγγελματίες καθώς και οι επιχειρησιακά οργανωμένες π.χ. διαφημιστικές, εκπαιδευτικές, οικοδομικές, τροφοδοσίας και καθαρισμού, κτηματομεσιτικές, μεταφορικές, τουριστικές, τραπεζικές υπηρεσίες, υγείας κλπ., όπως επίσης και όλο το εμπόριο διανομής αγαθών χονδρικού και λιανικού εμπορίου.

Οι παροχές υπηρεσιών αποτελούν τη δεύτερη σπουδαία κατηγορία των οικονομικών αγαθών μετά τα υλικά αγαθά. Οι επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών χαρακτηρίζονται ομοίως. Το σύνολο των ομοειδών αυτών επιχειρήσεων αποτελούν τον εμπορικό κλάδο παροχής υπηρεσιών που μπορεί ν' αφορά τοπικά μια περιοχή, ή μία Χώρα, ή οικονομικό συνασπισμό Χωρών π.χ. ΕΕ.

- Τραπεζικές επιχειρήσεις.

Τραπεζική ονομάζεται μια επιχείρηση, η οποία ασχολείται με χρηματικές και πιστωτικές συναλλαγές. Ανάλογα με το είδος της μπορεί να δέχεται καταθέσεις, να χορηγεί δάνεια, να φυλάσσει και να διαχειρίζεται αξιόγραφα, να αναλαμβάνει την πληρωμή για λογαριασμό του πελάτη.

Εικόνα 7.

- Επιχειρήσεις μεταφορών, που διακρίνονται σε χερσαίες, θαλάσσιες και εναέριες.

Μεταφορές, στον οικονομικό και εμπορικό χώρο, ονομάζονται γενικά οποιεσδήποτε μετακινήσεις επιβατών και φορτίων από έναν τόπο σε έναν άλλον. Συνήθως η μετακίνηση επιβατών και φορτίων γίνεται έναντι κάποιας αμοιβής που ονομάζεται εισιτήριο ή κόμιστρο ή ναύλος. Συνεπώς οι μεταφορές αποτελούν εμπορικές πράξεις, παράγουσες οικονομική χρησιμότητα.

Επιχειρήσεις εκ του φορέα τους:

- *Ιδιωτικές επιχειρήσεις:* είναι εκείνες στις οποίες η επιδίωξη του εταιρικού σκοπού στηρίζεται στην προσωπική συμβολή των εταίρων, λόγω αυτού απαγορεύεται η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου. Οι μεταβολές στα πρόσωπα των εταίρων (θάνατο, πτώχευση, απαγόρευση) επιφέρουν λύση της εταιρείας, εκτός αν έχει συμφωνηθεί το αντίθετο. Στις αποφάσεις που παίρνονται επιβάλλεται ομοφωνία και όχι πλειοψηφία. Για τη σύσταση προσωπικής εταιρείας δεν απαιτείται από το νόμο ελάχιστο ποσό καταβολής.
- *Δημόσιες επιχειρήσεις:* είναι οι εταιρείες στις οποίες κυρίαρχο στοιχείο είναι το κεφάλαιο που έχει συγκεντρωθεί τόσο από τις εισφορές των εταίρων όσο και από τα μη διανεμημένα κέρδη (αποθεματικά). Αντίθετα με τις προσωπικές, οι εταίροι δεν μετέχουν στη διοίκηση (εκτός αν έχουν εκλεγεί από τη γενική συνέλευση), ούτε έχουν προσωπική ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας. Η μεταβίβαση της εταιρικής ιδιότητας είναι ελεύθερη και οι μεταβολές στα πρόσωπα των εταίρων επιφέρουν τη λύση της εταιρείας. Οι αποφάσεις παίρνονται με πλειοψηφία η οποία εξαρτάται από τη συμμετοχή του κάθε μετόχου στο κεφάλαιο της εταιρείας.
- *Μικτές εταιρείες:* είναι οι εταιρείες οι οποίες αποτελούν ενδιάμεσες μορφές μεταξύ προσωπικών και κεφαλαιουχικών για να καλύψουν κάποιες μορφές επιχειρησιακής συγκρότησης στις οποίες το προσωπικό στοιχείο είναι σκόπιμο να συνυπάρχει με το κεφαλαιουχικό.

Νομικές μορφές επιχειρήσεων:

1. Ατομικές

Η ατομική επιχείρηση είναι η πιο παλιά και πιο απλή επιχείρηση. Ιδρύεται και διοικείται από ένα άτομο, το οποίο ως ιδιοκτήτης και διοικητής έχει την ευθύνη όλων των αποφάσεων και των συνεπειών τους, ασκώντας αυτεπιστασία.

2. Εταιρικές

- Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)

Η Ομόρρυθμη εταιρία είναι μία προσωπική εταιρεία, η έννοια της οποίας δίνεται από τα άρθρα 20-22 του Εμπορικού Νόμου. Ειδικότερα το άρθρο 20 Ε.Ν. ορίζει: «Ομόρρυθμη (εταιρεία) είναι η σύσταση μεταξύ δύο ή και περισσότερων ατόμων, με σκοπό την εμπορία υπό εταιρική επωνυμία». Η επιστήμη και η νομολογία, καθώς και το άρθρο 784 του Αστικού Κώδικα, συμπλήρωσαν τον παραπάνω ορισμό, προσθέτοντας ότι η ομόρρυθμη εταιρεία έχει δική της νομική προσωπικότητα, διακεκριμένη από αυτήν των εταίρων της. Έτσι η ομόρρυθμη εταιρία έχει δική της νομική ύπαρξη, επωνυμία, έδρα, ιθαγένεια και δική της περιουσία. Το άρθρο 741 Αστικού Κώδικα προσδιορίζει ότι η επιδίωξη του κοινού σκοπού της εταιρείας, που είναι οικονομικός, γίνεται με κοινές εισφορές των εταίρων. Η ομόρρυθμη εταιρεία έχει τη δική της νομική προσωπικότητα, δηλαδή, αποτελεί νομικό πρόσωπο. Η έναρξη της νομικής προσωπικότητας της προσωπικής εταιρείας γίνεται με την δημοσίευση του καταστατικού της στα ειδικά βιβλία του αρμόδιου πρωτοδικείου. Ενώ το τέλος αυτής επέρχεται από τη στιγμή που θα τελειώσει η εκκαθάριση της εταιρείας και η διανομή του καθαρού ενεργητικού στους πρώην εταίρους.

Η Ομόρρυθμη εταιρία ιδρύεται τουλάχιστον από δύο εταίρους, οι οποίοι εισφέρουν όσο κεφάλαιο τους χρειάζεται ή όσο διαθέτουν, χωρίς να δεσμεύονται για συγκεκριμένο ποσό από το νόμο. Τα ιδρυτικά μέλη της Ομόρρυθμης Εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους ενώ η συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση προσωπικής εταιρείας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας. Οι λεπτομέρειες της συνεργασίας των εταίρων αναφέρονται στο συμβολαιογραφικό έγγραφο: που λέγεται καταστατικό. Το καταστατικό, με τη δημοσίευση του οποίου τυπικά ιδρύεται η Ο.Ε., αναφέρει τους όρους συνεργασίας, δηλ. τι κεφάλαιο εισέφεραν οι εταίροι, πως θα μοιράζονται τα κέρδη, ποιο θα είναι το αντικείμενο της Ο.Ε., η επωνυμία της, η έδρα της, η διάρκεια συνεργασίας κτλ. Χαρακτηριστικό γνώρισμά της Ο.Ε., που τη διαφοροποιεί μάλιστα από άλλες προσωπικές εταιρείες, είναι η ευθύνη των εταίρων, που είναι ίδια για όλους. Καθένας ευθύνεται με όλη του την περιουσία και για το σύνολο των υποχρεώσεων της εταιρείας, όποιο και αν είναι το ύψος της συμμετοχής του στο κεφάλαιο. Στη διοίκηση συμμετέχουν ισότιμα όλοι οι εταίροι, ενώ η πιστοληπτική ικανότητα, λόγω του τρόπου κατανομής της ευθύνης, είναι αρκετά υψηλή.

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι οι εταίροι της ομόρρυθμης εταιρείας ευθύνονται απεριόριστα και σε ολόκληρο. Το «απεριόριστα» σημαίνει ότι οι ομόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται με ολόκληρη την περιουσία τους, ενώ το «εις ολόκληρων» σημαίνει

αλληλέγγυα ευθύνη μεταξύ όλων των εταίρων. Δηλαδή σε περίπτωση λύσεως της εταιρείας δεν λύνονται και οι υφιστάμενες συμβάσεις αυτής, έστω κι αν αναφέρονται σε χρόνο μεταγενέστερο της λύσεως, οι ομόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται μαζί με την εταιρεία για την εκπλήρωση των νομίμων υποχρεώσεων «εις ολόκληρων» έτσι και ο δανειστής δικαιούται να απαιτήσει το χρέος από οποιοδήποτε συνοφειλέτη. Ακόμα κάθε νέος ομόρρυθμος εταίρος, που εισέρχεται σε προσωπική εταιρεία, ευθύνεται για όλα τα χρέη αυτής, ασχέτως αν αυτά δημιουργήθηκαν πριν ή μετά την είσοδο του στην εταιρεία, εκτός αν αντίθετη μεταξύ των εταίρων συμφωνία για τα προγενέστερα (της εισόδου του) χρέη της εταιρείας.

- Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)

Και σε αυτή τη μορφή απαιτείται η συμμετοχή δύο τουλάχιστον εταίρων, από τους οποίους ο ένας ομόρρυθμος, με απεριόριστη ευθύνη. Ακόμη απαιτείται η δημοσίευση του καταστατικού με όλα τα στοιχεία της συνεργασίας (εταίροι, επωνυμία, αντικείμενο, έδρα, διάρκεια συνεργασίας κτλ.). Η ευθύνη των εταίρων είναι το σημείο που τη διαφοροποιεί από την Ο.Ε. Στην Ε.Ε. απεριόριστη ευθύνη και συμμετοχή στη διαχείρισή της έχουν μόνον οι ομόρρυθμοι εταίροι, ενώ οι ετερόρρυθμοι ευθύνονται μόνο στο ποσοστό της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο.

- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

Η εταιρεία αυτή ιδρύεται με χαμηλό ελάχιστο κεφάλαιο και διαδικασίες απλούστερες από αυτές της Α.Ε. Το κεφάλαιο της διαιρείται σε ίσα μερίδια, στα οποία δεν ενσωματώνεται η ιδιότητα του μετόχου. Τα μερίδια μεταβιβάζονται με συμβολαιογραφική πράξη και όχι άτυπα, όπως οι μετοχές. Συνδράζει πλεονεκτήματα της Α.Ε. (π.χ. περιορισμένη ευθύνη μετόχων) και των μικρών επιχειρήσεων (π.χ. ευελιξία, προσαρμοστικότητα κτλ.). Στο καταστατικό της προβλέπεται ο τρόπος διοίκησης και λήψης αποφάσεων, ενώ στη διαχείρισή της συμμετέχουν και μη μεριδιούχοι.

- Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)

Η Ανώνυμη Εταιρεία ιδρύεται με τη συμμετοχή τουλάχιστον δύο ατόμων και σύμφωνα με το νόμο απαιτείται ένα ελάχιστο κεφάλαιο. Απαιτείται πολύπλοκη νομική και διαχειριστική διαδικασία για την ίδρυσή της, κάτι όμως που της δίνει τη φερεγγυότητα του κεφαλαιουχικού θεσμού και την ισχυροποιεί στη συνείδηση των μετόχων και του κοινού γενικά. Το κεφάλαιο της Α.Ε. μοιράζεται σε ίσα μερίδια, που λέγονται μετοχές. Η ευθύνη κάθε εταίρου είναι ανάλογη προς το ποσοστό συμμετοχής του στο κεφάλαιο, όπως φαίνεται από τον αριθμό των μετοχών που κατέχει. Η διαίρεση του κεφαλαίου σε μετοχές δίνει τη δυνατότητα συγκέντρωσης μεγάλων κεφαλαίων και γι' αυτό οι Α.Ε. είναι μεγάλες οικονομικές μονάδες.

Η περιορισμένη ευθύνη των μετόχων, η εύκολη συγκέντρωση κεφαλαίων, η εύκολη μεταβίβαση των μετοχών και ο τρόπος διοίκησης της Α.Ε. από συλλογικά εκλεγμένο διοικητικό συμβούλιο, αλλά και με συμμετοχή μη μετόχων, είναι τα βασικά της πλεονεκτήματα. Έχει μεγάλη πιστοληπτική ικανότητα και εξασφαλίζει πρόσθετα κεφάλαια με δανεισμό ή με έκδοση ομολόγων. Η έλλειψη όμως ευελιξίας

στη λήψη των αποφάσεων, χαρακτηριστικό των μεγάλων επιχειρήσεων, όπως και η υπερεξούσια των μεγαλομετόχων, που ευνοείται από την απροθυμία των υπολοίπων να συμμετάσχουν στις καταστατικές διαδικασίες (συνελεύσεις, κτλ.) και στη διοίκηση της Α.Ε., είναι τα βασικά της μειονεκτήματα. Με προϋποθέσεις που πιστοποιούν κυρίως την οικονομική τους ευρωστία πολλές ΑΕ έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο. Σε ότι αφορά τα κέρδη των μετόχων, αυτά προέρχονται τόσο από τα κέρδη της ΑΕ (μέρισμα) όσο και από την αύξηση της χρηματιστηριακής τιμής των μετοχών της, εφόσον η πορεία της είναι κερδοφόρα, κτλ. (Γκινόγλου Δ., 2004).

- Ανώνυμη ναυτιλιακή εταιρεία (Α.Ν.Ε.)

Η Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία (Α.Ν.Ε.) είναι ειδική (ελληνική) εταιρική μορφή επιχείρησης που μοιάζει με την Ανώνυμη Εταιρεία που όμως η σύστασή της στηρίζεται στο άρθρο 13 του ΝΔ 2687/53 "Περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού", με το οποίο εξωμειώθηκαν προς "κεφάλαια εισαγόμενα" από το εξωτερικό τα νηολογούμενα, βάσει του παραπάνω άρθρου, πλοία. Τα κύρια χαρακτηριστικά του είδους αυτού της εταιρείας είναι:

1. Στην επωνυμία της οφείλει να φέρει την επίσημη ένδειξη Α.Ν.Ε.
2. Σκοπός της μπορεί να είναι μόνο η εκμετάλλευση πλοίων.
3. Τα κεφάλαιά της μπορούν να εκφράζονται σε ξένο συνάλλαγμα.
4. Τα συμβόλαια σύστασής της, αύξηση κεφαλαίου κ.ά. απαλλάσσονται κάθε τέλους
5. Η Γενική Συνέλευσή της μπορεί να συνέρχεται οπουδήποτε.
6. Τα λογιστικά της βιβλία και ο Ισολογισμός της μπορούν να γίνουν σε ξένο νόμισμα.
7. Τα κέρδη της διανέμονται χωρίς περιορισμό.

Παρά τις παραπάνω διευκολύνσεις πολλοί θεωρούν ότι ο θεσμός αυτός χρήζει συνεχών αναθεωρήσεων λόγω πολλών και ευμετάβλητων παραγόντων για τους οποίους κάποιες Χώρες αφήνουν τέτοια θέματα ανοικτά, άνευ περιορισμού.

- Συνεταιρισμός

Σύμφωνα με τον ορισμό που δόθηκε στο παγκόσμιο συνέδριο συνεταιριστικών οργανώσεων στο Μάντσεστερ της Αγγλίας το 1995 :«Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων τους, διαμέσου μιας συνιδιοκτητής και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης». Ο όρος αυτός αναπτύχθηκε ιδιαίτερα κατά τον 19ο αιώνα όπου και εξελίχθηκε ως ιδεολογία και ως κίνημα με κοινωνικό και οικονομικό περιεχόμενο αποβλέποντας κυρίως τις ασθενέστερες τάξεις των εργαζομένων για την ικανοποιητικότερη αντιμετώπιση των διαφόρων συχνά αναφευομένων αυθαιρεσιών του άκρατου κεφαλαιοκρατισμού. Η ελευθερία της συγκρότησης συνεταιρισμού για την επιδίωξη νόμιμων σκοπών θεμελιώνεται στα συντάγματα όλων των φιλελεύθερων και δημοκρατικών πολιτειών (δικαίωμα του «συνεταιρίζεσθαι»).

- Συμπλοιοκτησία

Στην ελληνική ναυτιλία ένας από τους συνηθέστερους θεσμούς εκμετάλλευσης των πλοίων είναι ο θεσμός της συμπλοιοκτησίας. Θα μπορούσε κάποιος να υποστηρίξει ότι ο θεσμός αυτός αποτέλεσε την κυριότερη μορφή ναυτικής επιχείρησης στην οποία και στηρίχθηκε η ανάπτυξη της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας, αφού υπήρξε επί μακρά σειρά ετών ο προσαρμοζόμενος καλλίτερα τρόπος προς τον συγγενικό χαρακτήρα των πλοιοκτητών των μεγάλων ναυτικών οικογενειών.

Η Συμπλοιοκτησία αποτελεί μορφή ναυτιλιακής επιχείρησης που εμφανίζεται στη περίπτωση που ένα πλοίο ανήκει κατά κυριότητα σε πολλούς ιδιοκτήτες (πλοιοκτήτες), οι οποίοι από κοινού και κατόπιν συμφωνίας εκμεταλλεύονται αυτό, καλούμενοι συμπλοιοκτήτες. Η Συμπλοιοκτησία δεν υφίσταται ως ιδιαίτερη μορφή ναυτιλιακής επιχείρησης όταν η εκμετάλλευση του συγκεκριμένου κοινού πλοίου γίνεται υπό οποιασδήποτε άλλης μορφής εταιρεία (π.χ. Α.Ε., Ε.Π.Ε. κλπ.). Επομένως κύρια χαρακτηριστικά της συμπλοιοκτησίας είναι (Γκινιόγλου Δ., 2004):

1. η συγκυριότητα
2. η συνεκμετάλλευση, και
3. η έλλειψη παντός άλλου είδους εταιρικού δεσμού μεταξύ των συμπλοιοκτητών.

Επιχειρήσεις κατά μέγεθος:

- Μικρές επιχειρήσεις
- Μεσαίες επιχειρήσεις
- Μεγάλες επιχειρήσεις
- Επιχειρήσεις κολοσσοί

Κριτήρια με τα οποία καθορίζεται το μέγεθος μίας επιχείρησης χρησιμοποιήθηκαν κατά καιρούς πολλά. Ο αριθμός των εργαζομένων, οι συνολικές πωλήσεις των επιχειρήσεων, η αξία εξοπλισμού τους κτλ., είναι τα επικρατέστερα. Ο αριθμός των εργαζομένων ήταν για μακρύ χρόνο το πλέον έγκυρο, όμως με τον αυτοματισμό της παραγωγής έχασε την εγκυρότητά του και χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με άλλα κριτήρια, όπως τη χρησιμοποιούμενη ιπποδύναμη (βιομηχανία), την έκταση γης (γεωργία) κτλ.

Σύμφωνα με τον αριθμό των εργαζομένων, ιδιαίτερα στο δευτερογενή τομέα (μεταποίηση), οι οικονομικές μονάδες διακρίνονται σε: 1) Οικοτεχνίες (1-4 εργαζόμενοι), 2) Βιοτεχνίες (5-49 εργαζόμενοι), 3) Βιομηχανίες (50 και πάνω). Όσες επιχειρήσεις δεν ξεπερνούν τους 50 εργαζόμενους στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται μικρομεσαίες, ενώ κάτι ανάλογο στην Ευρωπαϊκή Ένωση απαιτεί 200 απασχολούμενους. Ένα άλλο σημαντικό κριτήριο είναι το ύψος των πωλήσεων των επιχειρήσεων. Οι πωλήσεις καθορίζουν τα έσοδα των επιχειρήσεων, τα χρηματικά τους διαθέσιμα, τη ρευστότητά τους, στοιχεία που τους δίνουν δυνατότητα εκμετάλλευσης ευκαιριών, ανανέωσης του εξοπλισμού και καθιέρωσης τους στην αγορά.

1.4 Νομοθεσία

Η εξέλιξη της Πληροφορικής και οι πολύμορφες εφαρμογές της στη Λογιστική επιβάλλουν τη χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στο σύνολο σχεδόν των δραστηριοτήτων ενός σύγχρονου λογιστηρίου. Παράλληλα η πολυπλοκότητα και οι συνεχείς αλλαγές του φορολογικού μας συστήματος επιβάλλουν τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση των Λογιστών - Φοροτεχνικών, που αποτελεί ένα δύσκολο όσο και ενδιαφέρον επάγγελμα, το οποίο απαιτεί συνεχή ενημέρωση και την ικανότητα ερμηνείας των Φορολογικών Νόμων και Υπουργικών Αποφάσεων. (McAfee Andrew, 2006).

Η μηχανογράφηση, σαν βασικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης, παρέχει την δυνατότητα άμεσης πληροφόρησης, διευκολύνει την διεκπεραίωση των εργασιών και αποτελεί πλέον θεμέλιο λίθο στην σωστή οργάνωση της. Απαραίτητη προϋπόθεση, η σωστή επιλογή, η οργάνωση και εφαρμογή του κατάλληλου για κάθε περίπτωση λογισμικού. (Καραγιώργος – Πετρίδης, 2006).

Μηχανογραφημένη λογιστική, καλείτε ο κλάδος αυτός που ασχολείται με την οργάνωση των υπηρεσιών του λογιστηρίου, που με την κλασική δομή τους, περιλαμβάνουν την συγκέντρωση, την ταξινόμηση, την αξιολόγηση, την καταχώρηση, τον έλεγχο των λογιστικών πληροφοριών και την παρουσίαση αυτών με βάση τον ΚΒΣ. Με τον τρόπο αυτό κάθε οικονομικός οργανισμός, χρησιμοποιεί λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, ώστε να συλλέγονται άμεσα και έγκαιρα οι οικονομικές πληροφορίες και να επεξεργάζονται. Ουσιαστικά δεν μιλάμε για μία καινούργια έννοια αλλά για την νέα σύγχρονη προσέγγιση της λογιστικής. (Καραγιώργος – Πετρίδης, 2006).

Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (ΠΔ.186/92) περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για τη μηχανογραφική τήρηση των λογιστικών βιβλίων και τη μηχανογραφική έκδοση των στοιχείων. Με ειδικά άρθρα που θα αναλύσουμε και θα δούμε παρακάτω αφιερωμένα αποκλειστικά στη μηχανογράφηση, ο νομοθέτης προχώρησε σε ένα σημαντικό βήμα εκσυγχρονισμού με ταυτόχρονη προσαρμογή της νομοθεσίας στη σύγχρονη πραγματικότητα. (Σαρσέντη – Παπαναστασάτου, 2002).

Όταν η τήρηση των βιβλίων και η έκδοση των στοιχείων του επιτηδευματία καλύπτεται μηχανογραφικά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 22 - 25, ενώ όταν η τήρηση των βιβλίων και η έκδοση των στοιχείων καλύπτεται με χειρόγραφο τρόπο εφαρμόζονται οι διατάξεις του γενικού μέρους του κώδικα. Αυτό σημαίνει ότι παρέχεται η δυνατότητα στον επιτηδευματία να κάνει παράλληλη χρήση και των δύο συστημάτων. Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημάνουμε ότι ο επιτηδευματίας δεν μπορεί το ίδιο βιβλίο άλλοτε να το τηρεί μηχανογραφικά και άλλοτε χειρόγραφα ή ένα στοιχείο να το εκδίδει μηχανογραφικά με τη συμπλήρωση ορισμένων μόνο δεδομένων και τα λοιπά δεδομένα να συμπληρώνονται χειρόγραφα. (Σαρσέντη – Παπαναστασάτου, 2002).

Ακολουθεί το άρθρο 22 του ΠΔ.186/1992 όπως ισχύει σήμερα: «Ο επιτηδευματίας, που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά μέσα για την τήρηση των βιβλίων ή και την έκδοση των στοιχείων, υπάγεται και στις διατάξεις των άρθρων 23 έως και 25, οι οποίες κατισχύουν των αντίστοιχων σχετικών διατάξεων του Κώδικα αυτού. Στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται σύστημα χειρόγραφο και μηχανογραφικό, ισχύουν οι αντίστοιχες, κατά περίπτωση, διατάξεις.»

Ακολουθεί το άρθρο 232 του ΠΔ.186/1992 όπως ισχύει σήμερα: «Ο επιτηδευματίας που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή (H/Y) για την τήρηση των βιβλίων ή την έκδοση των στοιχείων υποχρεούται:

A) Να έχει αναλυτικό εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού στην ελληνική γλώσσα, που αναφέρεται τουλάχιστον στην εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού και το οποίο ενημερώνεται αμέσως για κάθε μεταβολή που επέρχεται σ' αυτό.

B) Να θέτει στη διάθεση του προϊσταμένου της ΔΟΥ, το κατάλληλο προσωπικό για τη χρήση του λογισμικού της επιχείρησης, για όσο χρόνο απαιτηθεί, κατά τη διάρκεια του ελέγχου και να επιτρέπει, σε συνεργείο ελέγχου που συμμετέχει και υπάλληλος με ειδικότητα πληροφορικής, την απευθείας λήψη οποιουδήποτε στοιχείου ή πληροφορίας από τα αρχεία του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Τις υποχρεώσεις των περιπτώσεων α' και β' έχει και όποιος αναλαμβάνει τη μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων επιτηδευματιών.

Γ) Να διαφυλάσσει, εκτός από τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Κώδικα αυτού, τα μηνιαία ισοζύγια του γενικού καθολικού, τις μηνιαίες καταστάσεις του βιβλίου αποθήκης, τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης πληροφοριών, μέχρι την εκτύπωση των δεδομένων τους, και το εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού.

Το λογισμικό πρέπει να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις των διατάξεων του Κώδικα αυτού, όπως ισχύουν κάθε φορά, και επιπλέον πρέπει να έχει τις ακόλουθες δυνατότητες:

A) Ανάπτυξης κωδικών αριθμών και τίτλων λογαριασμών από τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας, ανάλογης με εκείνη του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, ή των κλαδικών λογιστικών σχεδίων, εφόσον προορίζεται για επιχειρήσεις που τα εφαρμόζουν. Προκειμένου για επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται από τα άρθρα 5 και 6 του Κώδικα αυτού πρέπει να προκύπτουν υποχρεωτικά από ανάπτυξη αντίστοιχων στηλών στα βιβλία αυτά, εφόσον δεν συντάσσονται οι αναλυτικές καταστάσεις που προβλέπονται από τις ίδιες διατάξεις.

B) Προσδιορισμού των χρησιμοποιούμενων μεταβλητών φορολογικών συντελεστών, εισφορών, τελών από τον ίδιο το χρήστη.

Γ) Αυτόματης ετήσιας προοδευτικής αρίθμησης κάθε ημερολογιακής εγγραφής, ξεχωριστά για κάθε ημερολόγιο, η οποία δεν επιτρέπεται να μεταβάλλεται από το χρήστη. Η απλή εισαγωγή πληροφοριών ή άλλων ενδείξεων για μελλοντική έκδοση φορολογικών στοιχείων, δεν ασκεί οποιαδήποτε επίδραση στα λογιστικοποιημένα οικονομικά στοιχεία.

Δ) Διασφάλισης της ενημέρωσης των βιβλίων του επιτηδευματία με το περιεχόμενο των στοιχείων που εκδίδονται μηχανογραφικά.

Ε) Ακύρωσης εγγραφής με έκδοση ειδικού ακυρωτικού στοιχείου, σε περίπτωση λανθασμένης έκδοσης φορολογικών στοιχείων, εφόσον δεν έγινε χρήση αυτών. Η διόρθωση της λανθασμένης εγγραφής μπορεί να γίνεται με αλγεβρική απεικόνιση, με την προϋπόθεση ότι η ίδια μέθοδος θα εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα λογαριασμών στους οποίους αφορά η διόρθωση.

Ζ) Διαχωρισμού, καταχώρησης και εκτύπωσης των οικονομικών πράξεων της νέας διαχειριστικής περιόδου, παράλληλα με τις οικονομικές πράξεις και τις τακτοποιητικές πράξεις της διαχειριστικής χρήσης που έληξε (σύνταξη ισολογισμού), καθώς και αυτόματης μεταφοράς των υπολοίπων στους λογαριασμούς της νέας χρήσης. Κάθε υπόλοιπο που μεταφέρεται στη νέα χρήση πρέπει να είναι οριστικό και εκκαθαρισμένο.

Η) Διαχωρισμού και χωριστής εκτύπωσης των πράξεων του τελευταίου μήνα της διαχειριστικής χρήσης που έληξε από τις τακτοποιητικές πράξεις της ίδιας χρήσης.

Θ) Μεταγενέστερης αναπαραγωγής των εγγραφών σε περίπτωση τροποποίησης του λογισμικού.

Ι) Αυτόματης ενέργειας των αθροίσεων των ποσών των ημερολογίων, των λογαριασμών, των ισοζυγίων, των καταστάσεων και των στηλών των βιβλίων πρώτης και δεύτερης κατηγορίας και μεταφοράς τους από μία σελίδα σε άλλη.»

Από το 1997 είχε απασχολήσει τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, η αναζήτηση λύσεων διασφάλισης των συναλλαγών και η μελέτη του προβλήματος της κατάργησης της θεώρησης και διάτρησης των στοιχείων που εκδίδονται με Η/Υ. Το θέμα επανήλθε με το πόρισμα της Επιτροπής Αναμόρφωσης του Ελληνικού Φορολογικού Συστήματος (επιτροπή Γεωργακόπουλου), στο οποίο μεταξύ άλλων προτάθηκε, για το δραστικό περιορισμό της θεώρησης (διάτρησης) των βιβλίων και των στοιχείων η προσαρμογή ασφαλούς ηλεκτρονικού φορολογικού μηχανισμού στους Η/Υ, για τη διασφάλιση, την ακεραιότητα και την πιστότητα των μηχανογραφικά εκδιδόμενων φορολογικών στοιχείων. Η αυθεντικότητα των εκδιδόμενων στοιχείων θα πιστοποιείται με ειδική σήμανση (κωδικό), που θα εκτυπώνεται επί αυτών και θα προσδιορίζει κατά τρόπο μοναδικό το σύνολο των αναγραφόμενων στο περιεχόμενό τους δεδομένων. (Σαρσέντη – Παπαναστασάτου, 2002).

Για το σκοπό αυτό και με την Απόφαση ΑΥΟ 1047819/815/Α0006 (ΦΕΚ 732 Β'/13- 06-2002), συγκροτήθηκε Επιτροπή με αντικείμενο την έκδοση πορίσματος για τη σύνταξη Τεχνικών Προδιαγραφών Ασφαλών Φορολογικών Μηχανισμών Σήμανσης Στοιχείων και τη μελέτη τροποποίησης των σχετικών διατάξεων του ν. 1809/1988 καθώς και της κατάργησης της διάτρησης των στοιχείων του Κ.Β.Σ. (Γκινόγλου Δ., 2004).

Με βάση το πόρισμα της επιτροπής αυτής εξεδόθη η ΑΥΟ 1092819/366/0015/ΠΟΛ. 1257/20.11.2002 (ΦΕΚ 1489 Β'/29.11.2002) «*Τεχνικές προδιαγραφές Ειδικών Ασφαλών Φορολογικών Διατάξεων Σήμανσης Στοιχείων (ΕΑΦΔΣΣ) και απαιτήσεις λειτουργίας και χρήσης τους*».

Ο Ν. 1809/1988 αποτελεί ενιαίο πλαίσιο κανόνων έκδοσης και εκταμίευσης των δεδομένων των φορολογικών στοιχείων μέσω φορολογικών μηχανισμών και εφαρμόζεται από το 1990 μέχρι και σήμερα από τους επιτηδευματίες που πραγματοποιούν λιανικές πωλήσεις με τη χρήση Φορολογικών Ταμειακών Μηχανών και συστημάτων. Με την αναμόρφωση του νόμου αυτού με το ν. 3052/2002 το μέτρο έκδοσης των στοιχείων μέσω φορολογικών μηχανισμών, επεκτείνεται σε επιτηδευματίες που χρησιμοποιούν μηχανογραφικό τρόπο έκδοσής τους, χωρίς να θεωρούνται πριν την έκδοσή τους από τις Δ.Ο.Υ. όπως ισχύει σήμερα. (Καραγιώργος – Πετρίδης, 2006).

1.5 Η λογιστική ως εργαλείο των επιχειρήσεων

Έχει επικρατήσει η λογιστική τυποποίηση να αποκαλείται απλούστερα Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Ο όρος Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, παρότι έχει καθιερωθεί διεθνώς, είναι ατυχής γιατί δίνει την εντύπωση ότι το Γ.Λ.Σ. δεν είναι τίποτε παραπάνω από ένα λογιστικό οδηγό, που αποβλέπει αποκλειστικά και μόνο σε μια τυποποιημένη λογιστική διαδικασία. Στην πραγματικότητα ένα επιστημονικά καταρτισμένο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο έχει πολύ βαθύτερους και ευρύτερους σκοπούς. Δημιουργείται ένα ενιαίο περιβάλλον, κοινό για όλους τους ενδιαφερόμενους, στο λογιστικό τρόπο χειρισμού των συναλλαγών και στην απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης και της περιουσιακής διάρθρωσης. Καταργείται η "πολυγλωσσία" και οι επακόλουθες παρερμηνείες. (Σαρσέντη – Παπαναστασάτου, 2002).

Ακολουθούνται ομοιόμορφοι κανόνες αποτίμησης στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού και μέθοδοι απόσβεσης πάγιων στοιχείων με βάση τις παραδεκτές αρχές. Καθορίζονται ενιαίοι κανόνες κοστολόγησης, ενιαία ονοματολογία λογαριασμών και η συνδεσμολογία τους. Τέλος, καθιερώνεται ενιαίος τύπος για τις Οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύονται (Ισολογισμός, λογαριασμοί γεν. εκμετάλλευσης, Αποτελέσματα χρήσης, Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων). Οι άμεσα συναλλασσόμενοι με την οικονομική μονάδα, αποδέκτες των δημοσιευμένων καταστάσεων, διευκολύνονται στην κατανόησή τους και την ακριβή εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας της μονάδας. (Πραστάκος Γρηγόρης, 2000).

1.6 Τήρηση λογιστικών βιβλίων

Οι παρεχόμενες από τη Λογιστική πληροφορίες, είτε απευθύνονται στη διοίκηση είτε σε τρίτους, για να διαθέτουν βαρύτητα θα πρέπει να είναι συγκρίσιμες διαχρονικά μεταξύ τους μέσα στα πλαίσια της επιχείρησης αλλά και εκτός, με στοιχεία ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου. Η λογιστική τυποποίηση αποβλέπει στην εξασφάλιση της συγκέντρωσης ομοιογενών και σωστών στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με την περιουσιακή διάρθρωση, τη χρηματοοικονομική θέση και την παραγωγική και συναλλακτική δραστηριότητα όλων των οικονομικών μονάδων της χώρας, κατά κλάδους και συνολικά. (Πραστάκος Γρηγόρης, 2000).

Αυτή η τυποποίηση και συγκρισιμότητα όμως δεν απορρέει μόνο από τις παραδεκτές λογιστικές αρχές. Η αυθαιρεσία πολλών λογιστών, ο αυτοσχεδιασμός σε πολλές περιπτώσεις, χωρίς να αντιβαίνει τις λογιστικές αρχές, καταστρέφει τη συγκρισιμότητα των στοιχείων. Με την καθιέρωση του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (Γ.Λ.Σ.) επιτυγχάνεται η τυποποίηση και η ομοιομορφία των λογιστικών μεγεθών, τουλάχιστον σε εθνικό επίπεδο. (Καραγιώργος – Πετρίδης, 2006).

Σύμφωνα με την παρ.7 του άρθρου 4 του Π.Δ.186/1992 τα όρια για την κατηγορία τήρησης βιβλίων, ορίζονται με βάση το ύψος των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, ως ακολούθως:

Βιβλία Α' κατηγορίας μέχρι και 150.000 ευρώ (πλέον έχουν απορροφηθεί από τα Β' κατηγορίας)

Βιβλία Β' κατηγορίας μέχρι και 1.500.000 ευρώ

Βιβλία Γ' κατηγορίας άνω των 1.500.000 ευρώ

Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων ορίζει τα βιβλία και στοιχεία που είναι υποχρεωμένη μια επιχείρηση να τηρεί για να γίνετε η παρακολούθηση των οικονομικών πράξεων που διεξάγει καθώς και τον τρόπο τήρησης τους. Ο Κ.Β.Σ. δεν αναφέρει ονομαστικά όλα τα βιβλία που τηρούνται στην Γ' Κατηγορία, αναφέρει

μόνο ότι τηρούνται τα λογιστικά βιβλία με τη διπλογραφική μέθοδο και με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα σύμφωνα με τις παραδεκτές αρχές της λογιστικής. (Καραγιώργος – Πετρίδης, 2006).

Ανάλογα με το λογιστικό σύστημα που αποφασίζει να ακολουθήσει ο κάθε επιχειρηματίας και σε συνδυασμό με διατάξεις του Ε.Γ.Λ.Σ. και τις επιταγές της επιστήμης της λογιστικής προσδιορίζονται και τα βιβλία που θα τηρηθούν. (Σαρσέντη – Παπαναστασάτου, 2002).

Τα κυριότερα βιβλία Γ' κατηγορίας είναι:

1. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ (ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ- ΣΥΓΚΕΝΤΡ.ΤΙΚΟ)
2. ΚΑΘΟΛΙΚΟ (ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ-ΓΕΝΙΚΟ)
3. ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟΓΡΑΦ.Ν ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
4. ΜΗΤΡ.Ο ΠΑΓΙ.Ν
5. ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗΣ
6. ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚ.Ν ΓΕΝΙΚ.Ν ΣΥΝΕΛΕΥΣΕ.Ν ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (ΓΙΑ Α.Ε)

Επίσης, ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας βιβλίων εφαρμόζει υποχρεωτικά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (π.δ. 1123/1980, ΦΕΚ Α' 283), μόνο ως προς τη δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβάθμιων, δευτεροβάθμιων και των υπογραμμισμένων τριτοβάθμιων λογαριασμών, με εξαίρεση τους λογαριασμούς της ομάδας 9, οι οποίοι δεν τηρούνται. Η ανάπτυξη των δευτεροβαθμίων λογαριασμών, σε μη θεσμοθετημένους από τις διατάξεις του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου τριτοβάθμιους λογαριασμούς, καθώς και η ανάπτυξη των τριτοβαθμίων λογαριασμών σε επίπεδο τεταρτοβάθμιων, γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της λογιστικής και τις ανάγκες του επιτηδευματία. (Γκινόγλου Δ., 2004).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο:

Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

2.1 Ορισμοί

Το Διαδίκτυο ή Internet όπως είναι η διεθνής ονομασία του που έχει επικρατήσει, είναι ένα παγκόσμιο δίκτυο, το οποίο αποτελείται από χιλιάδες μικρότερα δίκτυα υπολογιστών, οι οποίοι επικοινωνούν μεταξύ τους χρησιμοποιώντας ένα κοινό πρωτόκολλο επικοινωνίας, το TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol). Ο αντίστοιχος αγγλικός όρος internet προκύπτει από τη σύνθεση λέξεων inter-network. Στην πιο εξειδικευμένη και περισσότερο χρησιμοποιούμενη μορφή του, με τους όρους Διαδίκτυο, Ιντερνέτ ή Ίντερνετ περιγράφεται το παγκόσμιο πλέγμα διασυνδεδεμένων υπολογιστών και των υπηρεσιών και πληροφοριών που παρέχει στους χρήστες. Οι χρήστες του διαδικτύου μπορούν εύκολα και γρήγορα να περιηγηθούν σε μια τεράστια βάση πληροφοριών, να αποστείλουν και να λάβουν αρχεία, να κάνουν χρήση της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, και γενικά να χρησιμοποιήσουν ένα πλήθος πολυάριθμων υπηρεσιών που έχουν στη διάθεση τους. (e-Business W@tch, 2005).

Εικόνα 5.

Στο πρόσφατο παρελθόν οι συναλλαγές και οι αγορές των καταναλωτών και αντίστοιχα οι πωλήσεις των εμπόρων γίνονταν με καθαρά συμβατικά μέσα. Οι καταναλωτές προκειμένου να αγοράσουν αυτό που επιθυμούσαν ή να δεχτούν μία υπηρεσία έπρεπε να μεταβούν στην έδρα του προμηθευτή των αγαθών ή των υπηρεσιών. Στις μέρες μας ο τρόπος διεξαγωγής των συναλλαγών έχει αλλάξει ριζικά. Ένας από τους νέους και τάχιστους τρόπους εξυπηρέτησης των καταναλωτών είναι το Ηλεκτρονικό Εμπόριο το οποίο αναπτύσσεται ραγδαία στο εξωτερικό αλλά και στην Ελλάδα. Το Ηλεκτρονικό Εμπόριο είναι μια έννοια για την οποία έχουν δοθεί πολλαπλοί ορισμοί. Μπορεί να οριστεί από τέσσερις διαφορετικές οπτικές γωνίες (ΕΔΕΤ Α.Ε./ e-Business Forum & OPINION Α.Ε., 2004):

- ❖ Επιχειρήσεις: Ως εφαρμογή νέων τεχνολογιών προς την κατεύθυνση του αυτοματισμού των συναλλαγών και της ροής εργασιών.
- ❖ Υπηρεσίες: Ως μηχανισμός που έχει στόχο να ικανοποιήσει την κοινή επιθυμία των προμηθευτών και πελατών για καλύτερη ποιότητα υπηρεσιών, μεγαλύτερη ταχύτητα εκτέλεσης συναλλαγών και μικρότερο κόστος.
- ❖ Απόσταση: Ως δυνατότητα αγοραπωλησίας προϊόντων και υπηρεσιών μέσω του Internet ανεξάρτητα από τη γεωγραφική απόσταση.
- ❖ Επικοινωνία: Ως δυνατότητα παροχής πληροφοριών, προϊόντων ή υπηρεσιών, και πληρωμών μέσα από δίκτυα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Με έναν απλό ορισμό, θα μπορούσαμε να πούμε πως ηλεκτρονικό εμπόριο είναι η αγοραπωλησία προϊόντων και υπηρεσιών μέσω του Internet. Βέβαια, εάν θέλουμε να είμαστε πιο σωστοί μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται για κάθε είδος εμπορικής συναλλαγής μεταξύ προσώπων (φυσικών και μη) που πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα. Είναι η διάθεση και αγοραπωλησία προϊόντων ηλεκτρονικά, η διεκπεραίωση εμπορικών λειτουργιών και συναλλαγών χωρίς τη χρήση χαρτιού, συνήθως μέσω δικτύων ηλεκτρονικών υπολογιστών. Και τέλος μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται για την αγοραπωλησία αγαθών, πληροφοριών και υπηρεσιών μέσα από δίκτυα ηλεκτρονικών υπολογιστών. (Tsipouri L.J., 1991).

Εικόνα 6.

Οι βασικές επιχειρηματικές λειτουργίες του ηλεκτρονικού εμπορίου είναι οι εξής (Δουκίδης κ.ά., 1998):

- Ηλεκτρονική Διαπραγμάτευση (Electronic Negotiation).

Αναφέρεται σε όλες τις μορφές επικοινωνίας μεταξύ δύο επιχειρήσεων οι οποίες έχουν σαν τελική κατάληξη της σύναψης (ή μη) εμπορικής σχέσης. Αυτού του είδους η επικοινωνία δεν έχει συνήθως εφαρμογή στις σχέσεις των επιχειρήσεων με τους καταναλωτές. Σκοπός της ανταλλαγής είναι η τροφοδότηση των εφαρμογών πληροφορικής με τα στοιχεία εκείνα που είναι απαραίτητα για οποιαδήποτε επικοινωνία μεταξύ δυο μερών.

- Ανταλλαγή Πληροφοριών Προϊόντος (Product Information Exchange).

Η εφαρμογή αυτή αναφέρεται συνήθως στην επικοινωνία μεταξύ επιχειρήσεων (ή ενός μεμονωμένου καταναλωτή προς μια επιχείρηση) προκειμένου να αναζητηθούν στοιχεία για τα προϊόντα /υπηρεσίες της τελευταίας. Βασικές υποστηρικτικές τεχνολογίες για την εφαρμογή αυτή είναι το e-mail και το EDI. Από την άλλη όταν το Internet χρησιμοποιείται ως τηλεπικοινωνιακή πλατφόρμα για την εφαρμογή αυτή, οι Ηλεκτρονικές Φόρμες (E-forms), οι Ηλεκτρονικοί Κατάλογοι (E-cat) και οι εφαρμογές Πολυμέσων (Multimedia) είναι οι πιο αποδοτικοί μέθοδοι προσέλκυσης πελατών.

- Ηλεκτρονική Παράδοση Προϊόντος (Electronic Product Delivery).

Η ηλεκτρονική παράδοση προϊόντων είναι εφικτή μόνο για προϊόντα που έχουν από τη φύση τους ηλεκτρονική ύψη ή μπορούν να μετασχηματιστούν σε τέτοια (π.χ. λογισμικό, μουσική, εκδόσεις). Για την παράδοση τους μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε κάποιος τρόπος άμεσης ηλεκτρονικής μεταφοράς αρχείων (π.χ. υπηρεσίες WWW και FTP).

- Ηλεκτρονική Πληρωμή (Electronic Payment).

Θεωρείται η πιο δύσκολη εφαρμογή Ηλεκτρονικού Εμπορίου και βασικότεροι λόγοι που συντελούν σε αυτή τη δυσκολία είναι:

1. η μη ύπαρξη κατάλληλης εναρμόνισης σε πολλές εθνικές νομοθεσίες,
2. οι αυξημένες απαιτήσεις ασφάλειας που υπάρχουν και
3. η ανυπαρξία μέχρι σήμερα κάποιου παγκόσμιου αποδεκτού προτύπου για τέτοιου είδους πληρωμές.

Γενικά οι ηλεκτρονικές πληρωμές μπορούν να γίνουν με τους εξής τρόπους:

- ❖ Ένας πολύ διαδεδομένος τρόπος ηλεκτρονικών πληρωμών είναι μέσω πιστωτικής κάρτας. Ο πελάτης παραγγέλνει τα προϊόντα που θέλει και ταυτόχρονα με την παραγγελία δίνει τον αριθμό και την ημερομηνία λήξης της πιστωτικής του κάρτας καθώς και την αρχή έκδοσης. Οι πληροφορίες μεταφέρονται είτε στην τράπεζα είτε στον προμηθευτή. (Δουκίδης κ.ά., 1998).
- ❖ Ένας πρωτοποριακός τρόπος ηλεκτρονικών πληρωμών είναι το ηλεκτρονικό χρήμα (e-cash). Είναι η προβληματικότερη μορφή πληρωμών στο διαδίκτυο, εκτός από τα τεχνικά προβλήματα, είναι και γενικότερης κοινωνικής πολιτικής φύσεως. (Πασχόπουλος & Σκαλτσάς, 2001). Σύμφωνα με τους Δουκίδης κ.ά. (1998) το ηλεκτρονικό χρήμα μπορεί να έχει δύο μορφές, μιας κάρτας συναλλαγών που ενσωματώνει συγκεκριμένη αγοραστική αξία με τη μορφή μονάδων και σε αυτή την μορφή που βασίζεται σε ασφαλές λογισμικό το οποίο είναι εγκατεστημένο στους υπολογιστές των χρηστών.
- ❖ Οι ηλεκτρονικές επιταγές είναι ένα σύστημα ηλεκτρονικών πληρωμών το οποίο χρησιμοποιείται τον τελευταίο καιρό σε χώρες με παράδοση χρήσης επιταγών. Μια επιταγή έχει μία σειρά από νούμερα τα οποία καθιστούν την κάθε επιταγή μοναδική. Η μέθοδος είναι αποτελεσματική αλλά μάλλον ακατάλληλη για την Ελλάδα. Δεδομένης της ανυπαρξίας λιανικών συναλλαγών με επιταγή, η αξία αυτής της διαδικασίας είναι μάλλον ακαδημαϊκή στην Ελλάδα. (Πασχόπουλος & Σκαλτσάς, 2001).

- Ηλεκτρονική Διαφήμιση (Electronic Advertising).

Το Internet δημιούργησε νέα επιστημονική περιοχή στο χώρο του Marketing που ασχολείται με την ηλεκτρονική διαφήμιση και προώθηση προϊόντος. Το Internet, λόγω του γραφικού περιβάλλοντος που παρέχει μέσα από το World Wide Web, της εύκολης πρόσβασης του και του οικονομικού τρόπου παγκόσμιας παρουσίας επιτρέπει τη διεξόδηση των επιχειρήσεων στις παγκόσμιες και τοπικές αγορές.

Εικόνα 7.

Το Μάρκετινγκ Διαδικτύου, επίσης καλούμενο on-line Marketing ή E-marketing, είναι στην ουσία το μάρκετινγκ στο χώρο του Internet. Το Μάρκετινγκ που χρησιμοποιεί την τεχνολογία πληροφορικής με σκοπό να αυξήσει την αποδοτικότητα και να μεταφορτώσει τις στρατηγικές Μάρκετινγκ για να δημιουργήσει επιχειρηματικά μοντέλα που αυξάνουν την αξία για τον πελάτη και/ή την κερδοφορία για την επιχείρηση. (e-Business W@tch, 2005).

Σε μια προσπάθεια ορισμού του e-Marketing θα λέγαμε ότι περιλαμβάνει τη χρήση ηλεκτρονικών δεδομένων και εφαρμογών για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση (ΕΔΕΤ Α.Ε./ e-Business Forum & OPINION Α.Ε., 2004):

- της σύλληψης της επιχειρηματικής ιδέας για νέα αγαθά, υπηρεσίες, ή ιδέες
- της διανομής,
- της προβολής και
- της τιμολόγησης των νέων αυτών αγαθών, υπηρεσιών, ή ιδεών, με σκοπό να δημιουργηθούν ανταλλαγές οι οποίες θα ικανοποιούν αμοιβαία τους σκοπούς τόσο των αγοραστών όσο και της επιχείρησης.

2.2 Ιστορική αναδρομή

Σε κάθε ένα από τους τρεις τελευταίους αιώνες επικράτησε μία μοναδική τεχνολογία. Ο 18ος αιώνας ήταν η εποχή των μεγάλων μηχανικών συστημάτων που συνόδευσαν τη βιομηχανική επανάσταση. Ο 19ος αιώνας ήταν η εποχή της ατμομηχανής. Στον 20ο αιώνα η τεχνολογία-κλειδί είναι η συλλογή, επεξεργασία και διανομή της πληροφορίας. Έχουμε δει την εγκατάσταση τηλεφωνικών δικτύων σε όλη την υδρόγειο, την εφεύρεση του ραδιόφωνου και της τηλεόρασης, τη γέννηση και, χωρίς προηγούμενο, ανάπτυξη της βιομηχανίας υπολογιστών και την εκτόξευση επικοινωνιακών δορυφόρων. Αν και η βιομηχανία των υπολογιστών είναι νέα σε σύγκριση με άλλες βιομηχανίες (αυτοκινητοβιομηχανία, αερομεταφορές) οι υπολογιστές έχουν εξελιχθεί θεαματικά σε σύντομο διάστημα. Κατά την διάρκεια των πρώτων δεκαετιών της ύπαρξής τους, τα υπολογιστικά συστήματα ήταν συγκεντρωμένα σε μια μεγάλη αίθουσα. Η ιδέα ότι μέσα σε 20 χρόνια θα παράγονταν μαζικά σε εκατομμύρια εξίσου ισχυροί υπολογιστές (μικρότεροι και από γραμματόσημο) ήταν καθαρά επιστημονική φαντασία. Εξαιτίας της ραγδαίας τεχνολογικής προόδου οι περιοχές της συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης και επεξεργασίας της πληροφορίας συγκλίνουν ταχύτατα και οι διαφορές τους εξαφανίζονται. Καθώς αναπτύσσεται η ικανότητά μας να συλλέγουμε, να επεξεργαζόμαστε και να διανέμουμε πληροφορίες, η ανάγκη για περισσότερη προηγμένη επεξεργασία της πληροφορίας αναπτύσσεται ακόμα ταχύτερα.

Χαρακτηριστικό και αδιαμφισβήτητο λοιπόν, αποτελεί το γεγονός ότι τα τελευταία δέκα χρόνια, οι εξελίξεις στον τομέα των επικοινωνιών ήταν ραγδαίες. Οι υπηρεσίες επικοινωνιών, οι οποίες παλιότερα ήταν απλώς σημαντικές για τις επιχειρήσεις, τώρα είναι ζωτικής σημασίας. Σήμερα, κυρίαρχο είναι το αίτημα για παροχή υπηρεσιών μετάδοσης δεδομένων υψηλής ταχύτητας σε επιχειρήσεις και πολίτες. (Pralhad C.K., and Krishnan M.S., 2002).

Το διαδίκτυο (internet) είναι το πιο επαναστατικό φαινόμενο στην ιστορία της ΓΠΕ από την εποχή της διάδοσης των προσωπικών υπολογιστών κατά της δεκαετία του 1970. Αποτελεί βασική τεχνολογική αλλαγή όχι επειδή είναι απλό και ανεξάρτητο από τη προγενέστερη τεχνολογία, όπως λ.χ. ο τροχός, αλλά διότι συνιστά το θεμέλιο πλήθους άλλων οικονομικών, τεχνολογικών και κοινωνικών μετασχηματισμών, κατά τον τρόπο της ατμομηχανής ή του τηλεφώνου. Το διαδίκτυο είναι αποτέλεσμα της ψηφιοποίησης και της σύγκλισης των τεχνολογιών, ενσωματώνει όλα τα προϋπάρχοντα δίκτυα και γι' αυτό αρμόζει ο προσδιορισμός : το δίκτυο των δικτύων. Το σπουδαιότερο όλων, όμως, είναι ότι το διαδίκτυο είναι ο κύριος συντελεστής του ιδιότυπου φαινομένου της εποχής μας, της παγκοσμιοποίησης.

Το Internet ξεκίνησε το 1969 ως ένα ερευνητικό πρόγραμμα στο UCLA, αρχικά ως ένα μικρό δίκτυο υπολογιστών που βρισκόντουσαν σε διαφορετικά πανεπιστήμια, σε σχετικά μεγάλες μεταξύ τους αποστάσεις. Το όνομα του πρώτου αυτού ολιγομελούς δικτύου υπολογιστών ήταν ARPANET (από το DARPA, δηλαδή το Defense Advanced Research Projects Agency των Η.Π.Α. που ήταν ο χρηματοδότης του) και λειτούργησε στην αρχή με δραματικά μικρές ταχύτητες μεταφοράς δεδομένων.

Εικόνα 8.

Πριν από το 1969 υπήρχαν μικρά δίκτυα υπολογιστών, συνδεδεμένων με καλώδια, οι οποίοι βρισκόντουσαν συνήθως στο ίδιο κτήριο και η απόσταση του ενός υπολογιστή από τον άλλο ήταν συνήθως μερικές δεκάδες μέτρα. Τέτοια δίκτυα συναντούσε κανείς σε πανεπιστήμια, κυβερνητικούς οργανισμούς και μεγάλες επιχειρήσεις. Αυτά τα μικρά δίκτυα ήσαν εντελώς ανεξάρτητα μεταξύ τους. Εκείνο που άλλαξε με το ARPANET ήταν ότι για πρώτη φορά συνδέθηκαν μεταξύ τους και αντάλλαξαν δεδομένα υπολογιστές που η μεταξύ τους απόσταση ήταν δεκάδες ή εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά. Έτσι άρχισαν να δημιουργούνται μικρομεσαία, ως προς τον αριθμό των συνδεδεμένων υπολογιστών και το εύρος της γεωγραφικής έκτασης στην οποία απλώνονταν, δίκτυα, διάσπαρτα στο εσωτερικό μίας χώρας. Αυτά τα δίκτυα προοδευτικά συνενώθηκαν σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο και κατέληξαν να είναι σήμερα το τεράστιο δίκτυο που απλώνεται σε ολόκληρο τον πλανήτη και αποτελεί το Internet. (Pralhad C.K., and Krishnan M.S., 2002).

Η ονομασία διαδίκτυο (internet) του δόθηκε επειδή προέκυψε από τη σύνδεση πολλών μικρών δικτύων που προϋπήρχαν, εντάχθηκαν σε αυτό αργότερα, εξακολουθούν να εντάσσονται ακόμα και τώρα ή θα ενταχθούν στο μέλλον.

2.3 Εφαρμογές της πληροφορικής στις επιχειρήσεις

Οι αλλαγές των τελευταίων ετών όπως εκφράζονται από την εντατικοποίηση του παγκόσμιου εμπορίου, την απελευθέρωση των διεθνών αγορών, τη δημιουργία ενιαίων ζωνών οικονομικής δραστηριότητας με κοινούς κανόνες και την παγκοσμιοποίηση, διαμόρφωσαν ένα νέο τοπίο ανταγωνισμού για τα κράτη και τις επιχειρήσεις τους. Μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον, ο ανταγωνισμός είναι αμεσότερος, εντονότερος και δείχνει πλέον ολοένα περισσότερο βασισμένος στις ικανότητες των επιχειρήσεων καθώς και στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που επιδιώκουν να υιοθετούν ώστε οι δραστηριότητες τους να είναι μοναδικές και στην ποιότητα του τοπικού ανταγωνισμού παρά στο μακροοικονομικό, πολιτικό, νομικό και κοινωνικό περιβάλλον και τους χειρισμούς των κυβερνήσεων, οι οποίες

καλούνται να διαμορφώσουν τις αναγκαίες συνθήκες για την ανάπτυξη, που δεν είναι όμως πλέον καθ' εαυτές και ικανές και αρκετές. (McAfee Andrew, 2006).

Συνεπώς, είναι πλέον εύκολα αντιληπτό το γεγονός ότι εφόσον η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται κυρίαρχα από την αλματώδη και συνεχή τεχνολογική ανάπτυξη και τη διεθνοποίηση των αγορών, η επιβίωση και εξέλιξη των επιχειρήσεων εξαρτάται κατά κύριο λόγο από το πόσο ανταγωνιστικές είναι αλλά και το πόσο ανταγωνιστικές μπορούν να γίνουν μέσα όμως σε ένα ασφυκτικά πιεστικό περιβάλλον όπου ο χρόνος αποτελεί παράγοντα καίριας σημασίας, οι έγκαιρες αποφάσεις καθοριστικές και το ρίσκο για υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών ολοένα και πιο δελεαστικό αλλά και κρίσιμο για την σταθερότητα αλλά και την πιθανή ανάπτυξη και το μέλλον των επιχειρήσεων. Η ανταγωνιστικότητα είναι πλέον συνυφασμένη με επενδύσεις σε τεχνολογία, την οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων και συνεπώς του συνόλου της οικονομίας κάθε χώρας, κάτι που σημαίνει ότι μια μη ανταγωνιστική οικονομία-επιχείρηση δεν έχει δυστυχώς θέση και μέλλον στο παγκόσμιο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. (Πολλάλης Γ., Γιαννακόπουλος Δ., & Παπουτσής Ι., 2004).

Υπάρχουν πολλές χαρακτηριστικές ευκαιρίες που συνδέονται με τη βασισμένη στη γνώση οικονομία τόσο για επιχειρήσεις, όσο και για χώρες. Για παράδειγμα, επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν τις επαφές τους τόσο με πελάτες όσο και με εταίρους. Όμως, ακόμη και η χρήση αυτών των τεχνολογιών δεν είναι δεδομένη, αφού απαιτούνται νέες δεξιότητες και προσωπικό. Οι επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο, προκειμένου να διακριθούν σήμερα, πρέπει να καινοτομούν, αφού ο ρόλος της καινοτομίας και της τεχνολογίας γίνεται διαρκώς σημαντικότερος. Η επιστήμη και η τεχνολογία μοιάζουν να είναι η προέλευση της καινοτομίας, αφού αποτελούν πηγές προέλευσης γνώσης. (McAfee Andrew, 2006).

Εικόνα 9.

Όμως, οι ιδέες δεν είναι εφαρμόσιμες, αν δεν βρεθεί το κατάλληλο επιχειρηματικό σχήμα που θα τις προωθήσει και αν δεν βρεθεί τρόπος να γίνουν πραγματικές ανάγκες των πελατών των επιχειρήσεων. Υπάρχουν πολλοί παράγοντες

που επηρεάζουν τη σχέση ανάμεσα στην παροχή και ζήτηση καινοτομίας συμπεριλαμβανομένων των μακρο-οικονομικών και μικρο-οικονομικών συνθηκών. Τέτοιοι παράγοντες είναι τα πνευματικά δικαιώματα, η δομή της οικονομίας, το ανθρώπινο δυναμικό και οι επενδύσεις που γίνονται σε αυτό. Αν αυτές οι συνθήκες δεν είναι αρκετά ανεπτυγμένες, τότε μία επιχείρηση δεν μπορεί να επωφεληθεί σημαντικά από τα παράγωγα της οικονομίας της γνώσης. (McAfee Andrew, 2006).

Η άλλη πλευρά της ανάπτυξης επιχειρήσεων που βασίζονται στην τεχνολογία είναι η ανάπτυξη των αγορών. Και εδώ θέματα, όπως η ανάπτυξη εξαγωγών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, η μεγιστοποίηση του οφέλους από τις εξαγωγές και η ανάπτυξη δεξιοτήτων σε αυτή την κατεύθυνση αποτελούν τον προβληματισμό του κρατικού μηχανισμού που υποστηρίζει κάτι τέτοιο. (Πολλάλης Γ., Γιαννακόπουλος Δ., & Παπουτσής Ι., 2004).

Σε μία εθνική πολιτική που υποστηρίζει αυτό τον προβληματισμό θα πρέπει να αναπτυχθούν (Prahalad C.K., and Krishnan M.S., 2002):

- Ένα δίκτυο με εταίρους από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
- Μία συστηματική προσέγγιση που ενισχύει τους δεσμούς μεταξύ εξαγωγικού προσανατολισμού και καινοτομίας των επιχειρήσεων
- Δεξιότητες που απαιτούνται για την υλοποίηση ενός τέτοιου προσανατολισμού.
- Πολιτικές που επιβάλλουν την προσέγγιση καινοτομία - εξαγωγές.

Η διαδικασία αυτή γενικά πρέπει να αποτυπωθεί ως μία διαρκής προσπάθεια από τη δημιουργία ως την ωριμότητα μιας επιχείρησης για υποστήριξη εξαγωγών. Έτσι, αν έχει αναπτυχθεί συνεργασία μεταξύ του κρατικού μηχανισμού, των επιχειρήσεων και ερευνητών, η ομάδα των συμμετεχόντων θα πρέπει (Prahalad C.K., and Krishnan M.S., 2002):

- να αντιληφθεί τους στόχους των υπαρχόντων μηχανισμών που αναλαμβάνουν το ρόλο της στήριξης των εξαγωγών,
- να τοποθετήσει τους μηχανισμούς αυτούς στη διαδικασία λειτουργίας της ομάδας,
- να αναζητήσει τρόπους προσέγγισης αυτών των μηχανισμών και να προτείνει τρόπους ελαχιστοποίησης της απόστασης.

Αναφορικά με το τελευταίο, οι χώρες που σήμερα έχουν δημιουργήσει μία εθνική στρατηγική αυτού του τύπου αναζητούν συνεργασίες στον ερευνητικό και παραγωγικό τομέα, εισαγωγή τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, στρατηγικές συμμαχίες, μηχανισμούς υλοποίησης εξαγωγών και εισαγωγών και προσέλκυσης επενδύσεων. (Πολλάλης Γ., Γιαννακόπουλος Δ., & Παπουτσής Ι., 2004).

2.4 Χρησιμότητα της πληροφορικής στις σύγχρονες επιχειρήσεις

Το σύγχρονο ανταγωνιστικό και συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις σήμερα, έχει καταστήσει την πληροφόρηση το σημαντικότερο στρατηγικό εργαλείο, για την επιτυχημένη οργάνωση, διοίκηση και ανάπτυξή τους. Η ποιότητα, η εγκυρότητα και η ταχύτητα αυτής της πληροφόρησης αποτελεί σε πολλές των περιπτώσεων τον παράγοντα που διαφοροποιεί τις επιτυχημένες από τις λιγότερο επιτυχημένες ή ακόμα και αποτυχημένες επιχειρήσεις. (Prahalad C.K., and Krishnan M.S., 2002).

Ειδικότερα, τα τελευταία χρόνια πληθώρα επιστημόνων και ερευνητών έχουν προτείνει διάφορους τρόπους Διοίκησης και Οργάνωσης των σύγχρονων επιχειρήσεων, για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία τους. Ειδικά μετά την ωρίμανση νέων και αξιοθαύμαστων τεχνολογιών και τη χρήση υπολογιστών με σημαντικές δυνατότητες, γινόμαστε καθημερινά θιασώτες συστημάτων και δομών που διαρκώς βελτιώνουν τις συνθήκες λειτουργίας μιας επιχείρησης. (McAfee Andrew, 2006).

Εικόνα 10.

Η στοιχειώδης υποδομή ΤΠΕ όπως τα απλά δίκτυα υπολογιστών και η πρόσβαση στο Διαδίκτυο αποτελεί πλέον βασικό αγαθό για τις περισσότερες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως τομέα. Οι τεχνολογίες αυτές χρησιμοποιούνται πλέον τόσο ευρέως που θεωρούνται βασικές για τη λειτουργία των επιχειρήσεων. Κατ' αντίθεση, οι προηγμένες υποδομές και οι υπηρεσίες πληροφόρησης κατέχουν πιο σημαντική θέση στην οικονομία του μέλλοντος σε σχέση με τα συστήματα και την τεχνολογία, καθώς επιτρέπουν και ενθαρρύνουν τη δημιουργία νέων τρόπων διαχείρισης των επιχειρηματικών σχέσεων και νέων μοντέλων επιχειρηματικότητας στην εξελισσόμενη ψηφιακή οικονομία. Ενώ οι μεγάλες εταιρείες είναι σε θέση να υιοθετήσουν και να αναπτύξουν αυτά τα μοντέλα, οι μικρότερες πρέπει να τις φθάσουν. Ειδικά, κινδυνεύουν να αποκλειστούν από τις αλυσίδες εφοδιασμού. Παρόλο που οι ΤΠΕ εξακολουθούν να αποτελούν έναν αποτελεσματικό πόρο για την μείωση των υφιστάμενων εξόδων, λογίζονται ολοένα και περισσότερο ως ένα εργαλείο καινοτομίας και αύξησης των εισοδημάτων μέσω της δημιουργίας νέων υπηρεσιών και τρόπων εργασίας σε αλυσίδες και δίκτυα αξίας. Όσο εξαπλώνονται αυτές οι νέες δραστηριότητες υψηλής έντασης γνώσεων (όχι μόνο στον τομέα των υπηρεσιών αλλά και των κατασκευών), βλέπουν το φως νέοι εξειδικευμένοι μεσάζοντες, οι οποίοι αναλαμβάνουν τις μη βασικές επιχειρηματικές διαδικασίες

άλλων εταιρειών δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εστιάσουν στις κύριες δραστηριότητές τους. (Πολλάλης Γ., Γιαννακόπουλος Δ., & Παπουτσής Ι., 2004).

Ιστορικά, στην προσπάθειά τους να επιβιώσουν μια κρίση αλλά και να βγουν νικήτριες, οι επιχειρήσεις στρέφονται σε επιλεγμένες επενδύσεις στις τεχνολογίες πληροφορικής. Για παράδειγμα, τα γνωστά πλέον σήμερα Συστήματα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (Enterprise Resource Planning Systems – ERP) αναδείχθηκαν και εξαπλώθηκαν κυρίως στις αρχές της δεκαετίας του 1990 (οπότε υπήρξε μια σημαντική παγκόσμια οικονομική συρρίκνωση) και πάλι αργότερα στις αρχές της δεκαετίας 2000 για τον ίδιο λόγο. Οι μεγάλες επιχειρήσεις, στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν μεγαλύτερη εσωτερική διαφάνεια και να εκμεταλλευθούν τις ευκαιρίες της παγκοσμιοποίησης, στράφηκαν σε μεγάλες επενδύσεις ERP για να εναρμονίσουν τις διαδικασίες τους και να βελτιώσουν την πληροφόρηση και τη συνακόλουθη δυνατότητα της κεντρικής διοίκησης να λαμβάνει αποφάσεις. (Pralhad C.K., and Krishnan M.S., 2002).

Συνοπτικά, τρία σημαντικά εργαλεία πληροφορικής είναι διαθέσιμα σήμερα για την υλοποίηση στρατηγικών ανθεκτικών στην κρίση.

- ❖ Πρώτον, ο περαιτέρω αυτοματισμός των επιχειρησιακών διαδικασιών μέσω της πληροφορικής και η οργανωτική πειθαρχία μέσω της εφαρμογής των καλύτερων πρακτικών μπορεί να συμβάλει όχι μόνο στη μείωση του κόστους αλλά, κυρίως, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρο το φάσμα δραστηριοτήτων του οργανισμού.
- ❖ Δεύτερον, με τα υπάρχοντα πληροφοριακά συστήματα, οι επιχειρήσεις έχουν συγκεντρωμένο τεράστιο όγκο δεδομένων. Ως επί το πλείστον όμως τα στοιχεία αυτά παραμένουν αναξιοποίητα. Τα εργαλεία «Επιχειρηματικής Ευφυΐας» (Business Intelligence) στοχεύουν στο αποτελεσματικό «ξεκλείδωμα» της γνώσης που βρίσκεται κρυμμένη στις βάσεις δεδομένων με σκοπό την «εξυπνότερη» λήψη αποφάσεων.
- ❖ Τρίτον, η πίεση για μείωση του λειτουργικού κόστους δίνει ώθηση σε καινοτομίες αιχμής που μπορούν να μειώσουν σημαντικά τα κόστη της ίδιας της τεχνολογίας. Το πιο ανερχόμενο και ενδιαφέρον παράδειγμα είναι το λεγόμενο υπολογιστικό νέφος (cloud computing).

Τυποποίηση, εναρμόνιση και αυτοματισμός διαδικασιών

Ας ξεκινήσουμε με ένα παράδειγμα. Τα παράπονα πελατών είναι συνήθως ένας μπελάς με τον οποίο κανείς δεν θέλει να ασχοληθεί. Συχνά ξέρουμε τι δεν πάει καλά στην εξυπηρέτηση των πελατών (μας το λένε οι ίδιοι) αλλά δεν αφιερώνουμε το χρόνο, την ενέργεια ή την απαιτούμενη προσοχή για να διορθώσουμε την κατάσταση μια και καλή. Ο βαθμός εξυπηρέτησης και άρα ικανοποίησης του πελάτη επαφίεται στις ικανότητες και την διάθεση του εκάστοτε υπαλλήλου, ανάλογα με την περίπτωση και το φόρτο εργασίας. Προφανώς το καλύτερο θα ήταν να εγκατασταθεί μια τυποποιημένη διαδικασία εξυπηρέτησης πελατών πάνω στο εταιρικό δίκτυο, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ένα μίνιμουμ εξυπηρέτησης σε κάθε σημείο επαφής (καταστήματα, τηλεφωνικό κέντρο, ιντερνέτ, πωλητές, κλπ), να υπάρχει συνέπεια και συνοχή όταν ο πελάτης παραπέμπεται από τμήμα σε τμήμα, να γίνεται σωστή διαχείριση των προσδοκιών του πελάτη, και να συγκεντρώνονται πολύτιμες πληροφορίες. Και όταν κάποιος υπάλληλος διαμορφώσει μια βελτίωση στη διαδικασία, και αφού αυτή υλοποιηθεί στο σύστημα, όλοι όσοι εμπλέκονται με τους

πελάτες θα την αξιοποιήσουν άμεσα. Πρακτικό και άμεσο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Οι αυτοματισμοί και η πειθαρχία στις διαδικασίες απελευθερώνουν τον χρόνο και την ενέργεια στελεχών και υπαλλήλων. Αντί να παλεύουν με τα γρανάζια της εσωτερικής γραφειοκρατίας, αντί να ξανά εφευρίσκουν κάθε φορά τον τροχό, μπορούν να εξυπηρετούν καλύτερα τους πελάτες, να δημιουργούν νέα προϊόντα, να σχεδιάζουν το μέλλον.

Όχι μόνο αυτό, αλλά όταν οι αυτοματισμοί υλοποιηθούν σωστά και οι διαδικασίες είναι τεκμηριωμένες, εναρμονισμένες και τυποποιημένες, κάθε επιμέρους βελτίωση περνάει αμέσως σε όλα τα τμήματα, γραφεία και καταστήματα. Ενώ συχνά παραπονούμαστε ότι όλα αυτά τα συστήματα είναι άκαμπτα και αφαιρούν «απαραίτητη» ευελιξία, στην πραγματικότητα συμβαίνει το αντίθετο. Επειδή υπάρχει συστηματικότητα και πειθαρχία, η επιχείρηση γίνεται συνολικά πολύ πιο ευέλικτη, αντιδρά γρηγορότερα στον ανταγωνισμό, υλοποιεί νέες υπηρεσίες και αποφάσεις με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα, βλέπει μετρήσιμα αποτελέσματα αμεσότερα.

Μια επιχείρηση που έχει εμπεδωμένη εξειδικευμένη γνώση, μπορεί τις περισσότερες φορές να την τυποποιήσει, όσο πολύπλοκη και αν είναι. Αν δεν το κάνει αυτό, δεν θα μπορέσει να απελευθερώσει την απαραίτητη προσοχή και τον χρόνο που χρειάζεται για να δημιουργήσει και να κατακτήσει νέα γνώση. Οι επιχειρήσεις μπορούν και κάνουν άλματα προς τα εμπρός όταν είναι σε θέση να παγιώνουν κάθε νέα τους κατάκτηση σε τυποποιημένα συστήματα και διαδικασίες. Για να μπορέσουν να στρέψουν την προσοχή τους από την πολυπλοκότητα της καθημερινότητας στον επόμενο μεγάλο στόχο.

Με τους τρόπους αυτούς, η επιχείρηση αποκτά ακρίβεια, συνέπεια, και μετρησιμότητα του τι επιτυγχάνει και πως. Παραδοσιακά, όπως η Αισώπεια αλεπού, όλα αυτά τα χαρίσματα τα θεωρούμε ανέφικτα ή ασήμαντα, με δικαιολογία τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής αγοράς, την παραξενιά των πελατών, τη μοναδικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών, την ιδιοφυία του επιχειρηματία που δεν τα έχει ανάγκη. Η πραγματικότητα είναι ότι απλώς δεν καθίσαμε να οργανωθούμε, ενώ ο ανταγωνιστής που το έκανε έχει ήδη παγκόσμιες αξιώσεις.

Επιχειρηματική Ευφυΐα (Business Intelligence)

Η τεχνολογία της πληροφορικής δίνει στις επιχειρήσεις τα εργαλεία για να διαμορφώσουν τον απαραίτητο στρατηγικό αναπροσανατολισμό, για να κατευθυνθούν εύστοχα στον επόμενο μεγάλο στόχο. Η κρίση αλλάζει τους όρους του παιχνιδιού στο περιβάλλον της επιχείρησης και επιβάλλει μια κριτική και ενδεχομένως ριζική αναθεώρηση του επιχειρηματικού μοντέλου.

Ο πρώτος τρόπος για να διαγνώσει μια επιχείρηση τη θέση της στην αγορά, να διακρίνει τις τάσεις στις προτιμήσεις των πελατών, να εξιχνιάσει τις κινήσεις των ανταγωνιστών και να ανακαλύψει νέες ευκαιρίες είναι να αναλύσει σε βάθος την πληροφόρηση που ήδη κατέχει. Με τα υπάρχοντα πληροφοριακά συστήματα, οι επιχειρήσεις έχουν συγκεντρωμένο τεράστιο όγκο και λεπτομέρεια δεδομένων για τους πελάτες, τις αγορές, τα προϊόντα, κ.ο.κ.. Ως επί το πλείστον όμως τα στοιχεία αυτά παραμένουν «κλειδωμένα» στις βάσεις δεδομένων και αναξιοποίητα. Εδώ χρειάζονται στοχευμένες επενδύσεις για την ανάδειξη της πληροφορίας και τη διάχυσή της σε όλα τα στελέχη που μπορούν να πάρουν κρίσιμες αποφάσεις.

Γνωστά και ως συστήματα επιχειρηματικής ευφυΐας (Business Intelligence), τα εργαλεία αυτά δίνουν στον μάνατζερ άμεση, εύχρηστη, εύληπτη και ευπροσάρμοστη πρόσβαση σε τεράστιους όγκους πληροφόρησης. Μπορούν να αποκαλύψουν εκπληκτικούς συσχετισμούς, τάσεις και άλλα μυστικά. Μπορούν σε δευτερόλεπτα να δώσουν ακριβείς απαντήσεις για τις οποίες διαφορετικά θα χρειάζονταν πολλοί ανθρωπομήνες για να πάρει κανείς μια χονδρική προσέγγιση. Αρκεί ο μάνατζερ να θέλει να ψάξει και να ξέρει τι να ρωτήσει.

Η τυποποίηση και ο αυτοματισμός των επιχειρησιακών διαδικασιών είναι προϋπόθεση για να έχει η επιχείρηση στη διάθεσή της αξιόπιστα και συγκρίσιμα πρωτογενή στοιχεία πληροφόρησης. Πολύ συχνά, διαφορετικά τμήματα μέσα στην ίδια επιχείρηση μετρούν τα ίδια ή παρόμοια μεγέθη με διαφορετικούς τρόπους. Είναι συχνό το φαινόμενο, αναφορές που προέρχονται από διαφορετικά τμήματα – σχετικά με πωλήσεις, πελάτες, έσοδα, δαπάνες, προϊόντα, πρώτες ύλες – να μην είναι συγκρίσιμες. Η εναρμόνιση και ο αυτοματισμός των διαδικασιών επιβάλλει το συντονισμό και την πειθαρχία όχι μόνο στη ροή των εργασιών, αλλά και στον τρόπο καταγραφής και μέτρησης βασικών πληροφοριών. Προϋπόθεση για αυτό είναι, φυσικά, η διοίκηση και τα στελέχη να έχουν βαθιά γνώση και σαφή άποψη σχετικά με τους δείκτες απόδοσης που έχουν ανάγκη να παρακολουθούν. Το τελευταίο ακούγεται προφανές αλλά μόλις καθίσετε να ορίσετε με ακρίβεια τι θέλετε να μετρήσετε και πως, θα διαπιστώσετε ότι πρόκειται για μια δύσκολη και χρονοβόρα, αλλά σημαντική προσπάθεια.

Ακόμα και αν εγκαταστήσει μια επιχείρηση εξελιγμένα συστήματα αναφορών και πληροφόρησης, αυτό από μόνο του δεν αρκεί προκειμένου να έρθει το επιθυμητό αποτέλεσμα, αν δεν κλείσει ο κύκλος ανάμεσα στην πληροφόρηση, τη λήψη αποφάσεων και την υλοποίηση. Κάποιες φορές, μπορεί τα στελέχη να έχουν πρόσβαση σε θαυμαστά συστήματα αναφορών, αλλά ο οργανισμός συνολικά δεν έχει την κουλτούρα να «διαβάξει» τα στοιχεία και να λαμβάνει αποφάσεις – συχνά ρηξικέλευθες – με βάση αυτά. Είναι πιο βολικό να εμμένουμε στις αποφάσεις και τα νοητικά σχήματα με τα οποία έχουμε συνηθίσει να δουλεύουμε από το να θέτουμε σε αμφισβήτηση το επιχειρηματικό μας μοντέλο υπό το φως νέων στοιχείων. Αλλά ακόμα και όταν η επιχείρηση προβεί στις αναγκαίες αποφάσεις, η υλοποίηση αυτών των αποφάσεων στην πράξη είναι ένα άλλο, δύσκολο και καμιά φορά επίπονο, κεφάλαιο. Συχνά παρατηρούμε μια σημαντική απόσταση ανάμεσα στις προθέσεις (αποφάσεις) και τις πράξεις μιας επιχείρησης.

Επομένως είναι υπεραπλουστευτικό να λέγεται ότι τα συστήματα πληροφορικής υποκαθιστούν ή αντιμάχονται την επαγγελματική διαίσθηση και το επιχειρηματικό πνεύμα. Αντίθετα, χωρίς αυτά τα ανθρώπινα χαρίσματα, τα συστήματα είναι στείρα. Με τέτοια εργαλεία, η διαίσθηση του μάνατζερ και η επιχειρηματικότητα πάνε πολύ μακρύτερα. Η πρόσβαση σε πλούσια, ευέλικτη και άμεση πληροφόρηση μπορεί να δώσει το προβάδισμα έναντι του ανταγωνισμού, ειδικά σε περιόδους μεγάλης αβεβαιότητας και μεταβλητότητας (κρίσης), εφόσον τα στελέχη και η διοίκηση μπορέσουν να την αξιοποιήσουν έγκαιρα και αποτελεσματικά.

Το υπολογιστικό νέφος (cloud computing)

Τα παραπάνω αφορούν σε εφαρμογές πληροφορικής που επηρεάζουν άμεσα τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της επιχείρησης. Περαιτέρω, οι εξελίξεις στην

τεχνολογία δημιουργούν επιπλέον ευκαιρίες στις επιχειρήσεις και στο επίπεδο των υποδομών. Οι τεχνολογίες αυτές, παρότι είναι ιδιαίτερα σημαντικές, έχουν μάλλον έμμεση και λιγότερο αισθητή επίδραση στην καθημερινή εργασία των στελεχών.

Για παράδειγμα, αντί να επωμιστείτε το κόστος του hardware και του software που απαιτεί το νέο σύστημα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, αγοράζετε μια συνδρομή σε μια αντίστοιχη ιντερνετική υπηρεσία ακριβώς για τον αριθμό των υπαλλήλων που έχετε τώρα και για τη διαδικασία της αξιολόγησης αλλά όχι για τις διαδικασίες διαχείρισης των παροχών. Όταν αυξηθεί ή μειωθεί το προσωπικό, προσαρμόζετε τη συνδρομή σας ανάλογα. Το ίδιο και όταν αποφασίσετε να υλοποιήσετε διαδικασίες παροχών. Επιπλέον έχετε πρόσβαση στο σύστημα από όπου και αν βρίσκεστε και μέσω οποιασδήποτε συσκευής (PC, laptop, tablet, smartphone), χωρίς καν να ασχοληθείτε με θέματα υποδομών ή δικτύων.

Αυτό σημαίνει ότι τόσο η δαπάνη της αρχικής επένδυσης όσο και το κόστος λειτουργίας και υποστήριξης για συστήματα και εφαρμογές είναι σημαντικά μικρότερο σε σχέση με το παρελθόν, και –κυρίως– είναι μεταβλητό, εύκολα προσαρμοζόμενο στην εξέλιξη των πραγματικών αναγκών της επιχείρησης.

Για μια επένδυση σε συστήματα, μια επιχείρηση κανονικά πρέπει να προβλέψει τις μεσο-μακροπρόθεσμες ανάγκες της και να εγκαταστήσει τον κατάλληλο εξοπλισμό, διότι θα είναι δύσκολο και δαπανηρότερο να επεκτείνει τις σχετικές υποδομές αργότερα. Αυτό αυξάνει το αρχικό κόστος ενώ οι εγκατεστημένες δυνατότητες ξεπερνούν κατά πολύ τις βραχυχρόνιες ανάγκες. Με τις νεότερες γενιές τεχνολογιών, η ίδια επιχείρηση μπορεί με σημαντικά μικρότερο κόστος να αγοράσει ακριβώς τις δυνατότητες που χρειάζεται σήμερα και να μπορεί να αυξομειώνει το επίπεδο των δυνατοτήτων και υπηρεσιών λογισμικού που λαμβάνει ανάλογα με την εξέλιξη των αναγκών της.

Έτσι, μια επιχείρηση που αντί να εγκαταστήσει το δικό της hardware και software ενοικιάζει τις ίδιες δυνατότητες (π.χ. υπηρεσία λογισμικού διαχείρισης πελατών) μέσω Διαδικτύου πληρώνοντας μια συνδρομή, όταν δυσκολέψουν τα πράγματα θα είναι σε θέση να μειώσει τη χρήση που κάνει (π.χ. αριθμός χρηστών) και το σχετικό κόστος, ενώ όταν αυξηθεί πάλι ο όγκος της επιχειρηματικής δραστηριότητας θα αυξήσει και τη χρήση της υπηρεσίας λογισμικού όσο ακριβώς χρειάζεται. Αποφεύγει τις μεγάλες αποσβέσεις και τα σταθερά κόστη αυξάνοντας ταυτόχρονα την ικανότητά της να ανταγωνίζεται με μεγαλύτερη ευελιξία.

Ο τεχνολογικός τομέας του υπολογιστικού νέφους και οι αντίστοιχες αγορές αναπτύσσονται ταχύτατα στη διάρκεια των τελευταίων ετών. Υπάρχει πληθώρα λύσεων και προμηθευτών για όλων των ειδών τις ανάγκες. Σήμερα είναι σχεδόν δεδομένο ότι μια νέα επιχείρηση δεν θα αγοράσει καθόλου πάγια στοιχεία υποδομών πληροφοριακών συστημάτων και θα υλοποιήσει όλες τις εφαρμογές που χρειάζεται στο υπολογιστικό νέφος. Εξίσου, πολλές επιχειρηματικές εφαρμογές (για παράδειγμα το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τα συστήματα διαχείρισης περιεχομένου, αλλά και πιο «βαριές» εφαρμογές) προσφέρονται για «μετάβαση στο νέφος». Πολύ περισσότερο σε περιόδους κρίσης, οπότε οι επιχειρήσεις αποφεύγουν ή είναι πολύ επιλεκτικές με επενδυτικές δεσμεύσεις σε υποδομές.

Οι εξελίξεις στον χώρο της πληροφορικής δίνουν στις επιχειρήσεις εργαλεία-ευκαιρίες που μπορεί να αποδειχθούν πανίσχυρα όπλα, ειδικά σε περιόδους αβεβαιότητας, μεταβλητότητας και γενικής περιστολής. Στρατηγικά, με εργαλεία και

εφαρμογές σαν αυτά που περιγράφονται εν συντομία πιο πάνω, μια επιχείρηση μπορεί να επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα, τόσο στην βραχυχρόνια μείωση του λειτουργικού κόστους, όσο –κυρίως- στη μεσοπρόθεσμη βελτίωση της ευελιξίας που οι περιστάσεις απαιτούν.

Αυτό που συχνά διαφεύγει της προσοχής των στελεχών και της διοίκησης των επιχειρήσεων είναι ότι η πληροφορική παρέχει μόνο τα μέσα και δεν φέρνει από μόνη της κανένα αποτέλεσμα ή όφελος. Συχνά πέφτουμε στην παγίδα να θεωρούμε τα εργαλεία της πληροφορικής ως μαγικές λύσεις στα προβλήματά μας. Καλώς ή κακώς οι λύσεις σε προβλήματα τα οποία αναδεικνύονται λόγω μιας κρίσης είναι συνήθως επίπονες και βρίσκονται στην οργάνωση, στις διαδικασίες, στο μοντέλο διοίκησης, στους ανθρώπους, στις στρατηγικές. Αυτό που συνεισφέρουν οι τεχνολογίες πληροφορικής είναι καινοτομία που συχνά συνίσταται σε ριζική απομάκρυνση από καθιερωμένες συνήθειες και πρακτικές. (Πολλάλης Γ., Γιαννακόπουλος Δ., Παπουτσής Ι., 2004).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο:

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ

3.1 Μελέτες ερευνών

Η εξέλιξη της Πληροφορικής και οι πολύμορφες εφαρμογές της στη Λογιστική επιβάλλουν τη χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στο σύνολο σχεδόν των δραστηριοτήτων ενός σύγχρονου λογιστηρίου. Παράλληλα η πολυπλοκότητα και οι συνεχείς αλλαγές του φορολογικού μας συστήματος επιβάλλουν τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση των Λογιστών - Φοροτεχνικών, που αποτελεί ένα δύσκολο όσο και ενδιαφέρον επάγγελμα, το οποίο απαιτεί συνεχή ενημέρωση και την ικανότητα ερμηνείας των Φορολογικών Νόμων και Υπουργικών Αποφάσεων. (Prahalad C.K., and Krishnan M.S., 2002).

Η μηχανογράφηση, σαν βασικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης, παρέχει την δυνατότητα άμεσης πληροφόρησης, διευκολύνει την διεκπεραίωση των εργασιών και αποτελεί πλέον θεμέλιο λίθο στην σωστή οργάνωση της. Απαραίτητη προϋπόθεση, η σωστή επιλογή, η οργάνωση και εφαρμογή του κατάλληλου για κάθε περίπτωση λογισμικού.

Μηχανογραφημένη λογιστική, καλείτε ο κλάδος αυτός που ασχολείται με την οργάνωση των υπηρεσιών του λογιστηρίου, που με την κλασική δομή τους, περιλαμβάνουν την συγκέντρωση, την ταξινόμηση, την αξιολόγηση, την καταχώρηση, τον έλεγχο των λογιστικών πληροφοριών και την παρουσίαση αυτών με βάση τον ΚΒΣ. Με τον τρόπο αυτό κάθε οικονομικός οργανισμός, χρησιμοποιεί λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, ώστε να συλλέγονται άμεσα και έγκαιρα οι οικονομικές πληροφορίες και να επεξεργάζονται. Ουσιαστικά δεν μιλάμε για μία καινούργια έννοια αλλά για την νέα σύγχρονη προσέγγιση της λογιστικής.

Κάνοντας μια σύντομη αναδρομή στο παρελθόν θα παρατηρήσει κανείς ότι οι προσπάθειες που γίνονταν από διακεκριμένους επιστήμονες για την ομαλή και αποτελεσματική διεύθυνση τόσο της τεχνολογίας όσο και της καινοτομίας στο χώρο και τις λειτουργίες των επιχειρήσεων ήταν αλλά και εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα έντονες και εποικοδομητικές. Πιο συγκεκριμένα, από τα τέλη του 19ου αιώνα, οι Taylor, Gantt και Fayol, προερχόμενοι από το χώρο της παραγωγής (μηχανικοί) πρότειναν – μεταξύ άλλων - συστήματα βελτίωσης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας μέσω της χρονομέτρησης των παραγωγικών και νεκρών κινήσεων μιας συγκεκριμένης εργασίας (Taylor), χρησιμοποιώντας πίνακες παρακολούθησης του χρόνου εκτέλεσης του έργου (Gantt) και συνδέοντας την αμοιβή του εργαζόμενου με την παραγωγικότητα (Taylor). Ο Taylor προσδιόρισε συγκεκριμένες λειτουργίες του management (προγραμματισμό, οργάνωση, διεύθυνση, συντονισμό, έλεγχο). Αργότερα οι Follet και Mayo προσέγγισαν την κοινωνικο - ψυχολογική σχέση των λειτουργιών των εργαζομένων ενώ ο Weber προσδιόρισε και υπεραμύνθηκε (υπό προϋποθέσεις) του γραφειοκρατικού συστήματος. Στη δεκαετία του 1930, οι Maslow (ιεράρχηση ανθρώπινων αναγκών), McGregor (θεωρία X και Y) και αργότερα ο Έλληνας Chris Argyris, προσέγγισαν το management από την πλευρά της κοινωνικής ψυχολογίας προτείνοντας μεθόδους

υποκίνησης των εργαζομένων. Κατά την διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, λόγω της ανάγκης μεταφοράς και συντονισμού τεραστίων ποσοτήτων στρατευμάτων και προμηθειών, αναδείχθηκε η οργάνωση μέσα από την εφαρμογή ποσοτικών τεχνικών και μεθόδων, με την χρήση των μαθηματικών και της στατιστικής (quantitative approach/operations research) για την επίλυση των επιχειρησιακών προβλημάτων (Οικονόμου κ.ά. 1999).

Στις μέρες μας, οι ειδικοί του management με επικεφαλής τον (Demming 1982), προσδιόρισαν την επιτυχή ανταγωνιστική διοίκηση μέσα από συστήματα ολικής ποιότητας (Total Quality Management), ενώ παράλληλα ο καθηγητής του Harvard M. Porter, ανέπτυξε τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα (competitive advantage) των επιχειρήσεων αλλά και των εθνών (Porter 1990). Συνεπώς, αποτελεί σαφές και αδιαμφισβήτητο πλέον γεγονός ότι η εισαγωγή στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων και η μέγιστη αξιοποίηση από αυτές των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής είναι ένα σημαντικό στρατηγικό πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις. Οι δραστηριότητες της λειτουργίας του Λογιστηρίου, του Εμπορικού Τμήματος και του τμήματος Διασφάλισης Ποιότητας αποτελούν για τις επιχειρήσεις, τις κύριες πηγές πληροφόρησης και δημιουργίας Επιχειρησιακής Γνώσης. Η αξιοποίηση της Επιχειρησιακής Γνώσης (enterprise knowledge) στη λήψη αποφάσεων μπορεί να υποστηριχθεί από σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα σχεδιασμένα με βάση τις σύγχρονες τεχνολογίες της Επιστήμης της Πληροφορικής.

Είναι αποδεκτό λοιπόν πως η διεθνής οικονομία έχει υποστεί μία σειρά αλλαγών την τελευταία δεκαετία. Οι αλλαγές αυτές σήμερα περιγράφονται με όρους, όπως «η νέα οικονομία», «κοινωνία της μάθησης», «κοινωνία της πληροφορίας» και «οικονομία βασισμένη στη γνώση». Στην πραγματικότητα, όμως, η διεθνής οικονομία δεν γνώρισε κάποια αύξηση στο ρυθμό παραγωγικότητας, εκτός από την αύξηση των νέων υπηρεσιών, όπου η παραγωγικότητα είναι δύσκολο να μετρηθεί. Η αλλαγή που αναμένεται να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στην οικονομία συνδέεται όπως προαναφέρθηκε, με την ελαχιστοποίηση του κόστους για τη διάχυση και αξιοποίηση της πληροφορίας. Ως αποτέλεσμα αυτού, έχουμε σήμερα την προώθηση προϊόντων, τα οποία χαρακτηρίζονται από υψηλού επιπέδου περιεχόμενο σε δεξιότητες και τεχνολογία. (McAfee Andrew, 2006).

3.2 Είδη εφαρμοσμένων λογιστικών προγραμμάτων στις επιχειρήσεις

Όσο, η ανθρώπινη κοινωνία εξελίσσεται τόσο αυξάνουν οι ανάγκες που παρουσιάζονται για συστηματική και ταχύτατη πληροφόρηση, από τη μια και για την επεξεργασία των πληροφοριών, από την άλλη. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής παίζει καθοριστικό ρόλο στην επεξεργασία, στην διαχείριση και στην διάδοση των πληροφοριών. (McAfee Andrew, 2006).

Δεδομένα ονομάζουμε μια ομάδα από γεγονότα, σύμβολα, αριθμούς, λέξεις κ.ά. Που περιγράφουν ή αντιπροσωπεύουν αντικείμενα, καταστάσεις, έννοιες, ποσότητες, ιδέες, λειτουργίες.

Όλα τα παραπάνω είναι στοιχεία που περιγράφουν την πραγματικότητα, τον κόσμο που μας περιβάλλει, και μπορούμε να τα συλλέξουμε από διάφορες πηγές και με πολλούς τρόπους. Όσο αυτά τα στοιχεία δεν είναι κατάλληλα οργανωμένα, δε σημαίνουν κάτι. Αν όμως τα συσχετίσουμε κατάλληλα, αν τα επεξεργαστούμε, αποτελούν την πρώτη ύλη για την παραγωγή χρήσιμων και αξιοποιήσιμων πληροφοριών.

Επεξεργασία των δεδομένων είναι η διαδικασία με την οποία τροποποιούμε, οργανώνουμε, διαμορφώνουμε τα δεδομένα ή, ακόμα, εφαρμόζουμε αριθμητικές ή λογικές πράξεις, προκειμένου να παράγουμε κάποια πληροφορία. Η πληροφορία, λοιπόν, προκύπτει σαν αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων και προσπαθούμε να την αντλήσουμε από αυτά, με σκοπό να αυξήσουμε τις γνώσεις μας, να πάρουμε κάποια απόφαση ή να λύσουμε κάποιο πρόβλημα. (McAfee Andrew, 2006).

Για να μας βοηθήσουν οι υπολογιστές στην επίλυση προβλημάτων ή να εκτελέσουν διάφορες εργασίες, πρέπει να μπορούν να δέχονται δεδομένα, να τα επεξεργάζονται, να τα αποθηκεύουν και να μας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της επεξεργασίας σε μορφές κατανοητές και χρήσιμες για μας.

Στο σύγχρονο και γεμάτο δυσκολίες και σκοπέλους επιχειρηματικό περιβάλλον, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλούνται -ή ακριβέστερα είναι υποχρεωμένες- να βρουν τρόπους ώστε να ελαττώσουν τα λειτουργικά έξοδα και να βελτιώσουν τα οικονομικά τους μεγέθη. Στο πλαίσιο αυτό, εργασίες που δεν συνεισφέρουν έσοδα στην επιχείρηση είναι απαραίτητο να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό, όσον αφορά στο κόστος που απαιτείται για την πραγματοποίησή τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι λογιστικές και φορολογικές εργασίες και υποχρεώσεις που οφείλει να διεκπεραιώνει μια ΜΜΕ. Τα χρήματα που δαπανώνται για αυτές τις εργασίες δεν επιστρέφονται, δεν προσφέρουν κάτι στα κέρδη, δεν προσθέτουν στα έσοδα, δεν αυξάνουν τις πωλήσεις. Τα παραπάνω ισχύουν αδιαμφισβήτητα όταν οι λογιστικές εργασίες γίνονται μέσω του παραδοσιακού χειρόγραφου τρόπου.

Τα προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής και Εμπορικής Διαχείρισης (με τη συνεργασία και άλλων λογισμικών εφαρμογών) απλοποιούν τα πάντα και δίνουν τη δυνατότητα στην επιχείρηση να περιορίσει τα λειτουργικά έξοδα και να μειώσει στο ελάχιστο δυνατό το χρόνο και τον κόπο (ανθρωποώρες) που απαιτείται για την ολοκλήρωση των σχετικών εργασιών. Ωστόσο, οι εφαρμογές μηχανογραφημένης λογιστικής δεν σταματούν εκεί. Αξιοποιούν την εργασία που

θεωρούνταν απαραίτητη αλλά μη χρήσιμη, προς όφελος της επιχείρησης, των πωλήσεων και του τζίρου. Συγκεντρώνουν αριθμούς και μεγέθη που μέχρι πρότινος θεωρούνταν «άχρηστα» και τα μετατρέπουν σε καθαρή, ατόφια γνώση, απαραίτητη για τη χάραξη εμπορικής πολιτικής, στρατηγικής και σχεδιασμού. Μόνο τυχαίο δεν είναι το ότι η συγκεκριμένη κατηγορία λογισμικού διεκδικεί -μαζί με τα προγράμματα αυτοματισμού γραφείου- τον τίτλο του πιο χρήσιμου λογισμικού για ΜΜΕ, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και στο ότι 5 στις 10 ΜΜΕ στην Ελλάδα δηλώνουν (σε πρόσφατες έρευνες) ότι χρησιμοποιούν συστηματικά προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής.

Τα προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής, σε συνεργασία με τις εφαρμογές Εμπορικής Διαχείρισης, προσφέρουν ολοκληρωμένες λύσεις σε μια επιχείρηση, προκειμένου να αντεπεξέλθει με αξιοπιστία και ταχύτητα στις σύγχρονες λογιστικές, φορολογικές και εμπορικές απαιτήσεις. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, τα εν λόγω προγράμματα επιτρέπουν σε μια επιχείρηση να διαχειρίζεται ηλεκτρονικά:

- Τα Βιβλία Α' κατηγορίας (αγορών), Β' κατηγορίας (εσόδων - εξόδων), Γ' κατηγορίας (γενική και αναλυτική λογιστική, Λογιστικό Σχέδιο), ανάλογα φυσικά με την κατηγορία στην οποία ανήκει η επιχείρηση.
- Όλες τις οικονομικές κινήσεις της (αγορές, δαπάνες, πάγια, έσοδα, αξιόγραφα, γραμμάτια, επιταγές, πιστωτικά σημειώματα), μέσα από μία και μόνο καταχώριση και την αυτόματη ταξινόμηση, επεξεργασία και διασταύρωσή τους.
- Τις κινήσεις και την εποπτεία του ταμείου (εισπράξεις, πληρωμές, υπόλοιπο), ανά πάσα στιγμή.
- Τον έλεγχο του ισοζυγίου, τη διαχείριση του ΦΠΑ (περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης), των καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, την καταχώριση ειδικών φόρων (λ.χ. δημοτικών).
- Τη δημιουργία και την εκτύπωση παραστατικών κάθε είδους, βιβλίων εσόδων - εξόδων, δηλώσεων ΦΠΑ, καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, σύμφωνα με τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και τις επιθυμίες της κάθε εταιρίας.
- Την αποθήκη, τους πελάτες και τους προμηθευτές με τρόπο λεπτομερή και αναλυτικό (σε συνεργασία με εφαρμογές Εμπορικής Διαχείρισης).
- Τη δημιουργία ισολογισμού και το λογιστικό και εξωλογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών.
- Τα στοιχεία της επιχείρησης (επωνυμία, διεύθυνση, τηλέφωνο, ΑΦΜ, ΔΟΥ κλπ) μέσω μίας μόνο καταχώρισης, της αρχικής, η οποία μεταφέρεται άμεσα και αυτόματα σε όλες τις επόμενες εφαρμογές - ενέργειες, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα διαγραφής ή τροποποίησης των ίδιων στοιχείων.

Τα παραπάνω χαρακτηρίζονται γενικές εφαρμογές και περιέχονται στην πλειονότητα των προγραμμάτων Μηχανογραφημένης Λογιστικής. Υπάρχουν όμως και άλλες, πιο εξειδικευμένες λύσεις, που στόχο έχουν να καλύψουν τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας επιχείρησης. Οι εφαρμογές αυτού του είδους δεν περιέχονται συνήθως στη βασική έκδοση του εκάστοτε προγράμματος, αλλά στις λεγόμενες "έξτρα" (ενισχυμένες) εκδόσεις. Τέτοιες εφαρμογές αφορούν στη δυνατότητα συναλλαγών σε ξένα νομίσματα, τον προγραμματισμό των εκροών και την πρόβλεψη των εισροών, τα αποτελέσματα χρήσης, την κοστολόγηση της παραγωγής, τη μαζική τιμολόγηση, τη διαχείριση εκπτώσεων και πολλά άλλα:

- Γεν. Λογιστική
- Έσοδα - Έξοδα
- Αξιόγραφα
- Προϋπολογισμοί
- Φορολογία Εισοδήματος
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
- Πάγια
- Διαχείριση Λογιστικού Γραφείου
- Παράλληλη Διαχείριση ξένου νομίσματος & Ευρώ με πραγματική ισοτιμία στο σύνολο των λειτουργιών.
- Απόλυτη ασφάλεια δεδομένων λόγω χρήσης Βάσης Δεδομένων RDBMS.
- Εύχρηστο γραφικό περιβάλλον με όλα τα χαρακτηριστικά και τα βοηθήματα των windows (on line help, combos, checks, drop down menus, ημερολόγιο, organizer, calculator, κλπ).
- Σύστημα αναζήτησης πλήρως παραμετρικό που δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να ανατρέξει σε όποιο αρχείο, κίνηση, λογαριασμό, κλπ επιθυμεί, ορίζοντας οποιαδήποτε από τα πεδία της εφαρμογής.
- Δυνατότητα δημιουργίας φορμών και εκτυπώσεων, για την πλήρη κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης της διοίκησης κάθε επιχείρησης.
- Δημιουργία γραφικών παραστάσεων και διαγραμμάτων παραμετρικά, όπως επιθυμεί ο χρήστης.
- Δυνατότητα εκτύπωσης σε εκτυπωτές injekt, laser και επιπλέον σε dot matrix με draft mode για ταχεία ολοκλήρωση των εκτυπωτικών εργασιών.
- Πλήρως σύννομο με την Ελληνική νομοθεσία.
- Ταχύτατη και ασφαλέστατη επεξεργασία και διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων.
- Δυνατότητα διαχείρισης απεριόριστου αριθμού εταιριών.
- Λειτουργία on-line και real - time από όλες τις εφαρμογές (ταυτόχρονες ενημερώσεις παντού).
- Τήρηση ημερολογίων σχεδιασμένων παραμετρικά σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε επιχείρησης/ πελάτη.
- Ανάπτυξη λογιστικού σχεδίου μέχρι το 10ο βαθμό.
- Παράλληλη τήρηση πολλαπλών χρήσεων.
- Δημιουργία reports όπως επιθυμεί ο χρήστης.
- Όλες οι εκτυπώσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία, απλά, γρήγορα και με απόλυτη ακρίβεια (Ημερολόγια, Ισοζύγια, κλπ).

Είναι γεγονός ότι η σχέση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με την πληροφορική βασίζεται σε εφαρμογές, οι περισσότερες από τις οποίες λειτουργούν σε περιβάλλον DOS με αποτέλεσμα να μην μπορούν να εκμεταλλευθούν τις δυνατότητες που ένα σημερινό πληροφοριακό σύστημα, μπορεί να τους παρέχει.

Η μικρομεσαία επιχείρηση όμως λειτουργεί και αυτή σε ένα έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον, το οποίο έχει τα χαρακτηριστικά των μεγάλων επιχειρήσεων αλλά σε μικρότερη κλίμακα. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον από τα πρώτα ζητούμενα είναι η πληροφορία και η αξιοποίησή της και η αυξημένη παραγωγικότητα, σημεία που επιτυγχάνονται με τα σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα όπως είναι τα συστήματα ERP, τα οποία λειτουργούν σε περιβάλλον WINDOWS.

Σήμερα υπάρχουν στην αγορά πληροφορικής προϊόντα προσαρμοσμένα στην ανάγκη αυτή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που το βασικό τους χαρακτηριστικό είναι η εύκολη εγκατάσταση και η αφομοίωση των δυνατοτήτων τους πολύ γρήγορα. Με την εξέλιξη αυτή οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανταποκρίθηκαν θετικά και σε συνδυασμό με προγράμματα χρηματοδότησης που "τρέχουν" με διάφορες εκδοχές κατέστησαν τις επιχειρήσεις αυτές βασικούς αποδέκτες τέτοιων λύσεων.

Για μια σύγχρονη επιχείρηση, τα συστήματα ERP αποτελούν το βασικό εργαλείο υποδομής, ενώ παράλληλα τους επιτρέπουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης της αγοράς. Στην ομάδα των προγραμμάτων μηχανογραφημένης λογιστικής σε περιβάλλον WINDOWS, υπάρχουν σήμερα στο εμπόριο πολλές λύσεις οι οποίες καλύπτουν βασικά:

A) Εμπορική Διαχείριση (παραστατικά αγορών και πωλήσεων, πληρωμές, εισπράξεις, γραμμάτια - επιταγές, καρτέλες, υπόλοιπα ειδών κ.τ.λ.).

B) Λογιστική Διαχείριση Επιχειρήσεων με βιβλία Β κατηγορίας (δημιουργία βιβλίου Εσόδων - Εξόδων).

Γ) Λογιστική Διαχείριση Επιχειρήσεων με βιβλία Γ κατηγορίας (δημιουργία βιβλίων Γενικής Λογιστικής, όπως Ημερολόγιο, Γενικό Καθολικό) Λογιστικά Φύλλα (διαχείριση οικονομικών στοιχείων, γραφικές παραστάσεις, ανάλυση οικονομικών δεδομένων κ.τ.λ.).

Τα Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων - ERP (Enterprise Resource Planning) αποτελούν την εξέλιξη των παλαιών εμπορικών και λογιστικών εφαρμογών. Προσφέρουν ολοκληρωμένο σύνολο εφαρμογών για όλες τις λειτουργίες των επιχειρήσεων. Απευθύνονται σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις με σημαντικό αριθμό πελατών, τιμολογίων και αγορών.

Διαφέρουν από τις συνήθεις εμπορικές και λογιστικές εφαρμογές στο ότι εστιάζουν περισσότερο στις διαδικασίες που ακολουθεί η επιχείρηση και στις απαιτήσεις κάθε ξεχωριστής δραστηριότητας, όπως οι πελάτες, η αποθήκη, η τιμολόγηση κ.λπ. Επιπλέον διασύνδεουν λειτουργικά όλες τις επιμέρους εφαρμογές, θεωρώντας ότι αυτές αποτελούν ενιαίο λειτουργικό σύνολο για την επιχείρηση. Παρέχουν δυνατότητες παραγωγής σύνθετων αναφορών για την άμεση και ποιοτική πληροφόρηση.

Τα ERP είναι σχεδιασμένα εξ αρχής να ικανοποιούν τις ανάγκες όλων των επιχειρήσεων. Προκειμένου να προσαρμοστούν στις ανάγκες μιας συγκεκριμένης επιχείρησης απαιτείται, κατά το στάδιο της εγκατάστασης, η παραμετροποίησή τους, ο ορισμός δηλαδή των βασικών μεγεθών της επιχείρησης.

3.3 Πλεονεκτήματα εφαρμογής

Εκτός από τα παραπάνω, τα περισσότερα πακέτα μηχανογραφημένης λογιστικής περιλαμβάνουν και άλλες εφαρμογές που στόχο έχουν να καλύψουν ειδικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες, όπως, για παράδειγμα, διαχείριση παγίων, χρηματοοικονομικό προγραμματισμό, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, φάκελο εισαγωγών, μαζική τιμολόγηση, διαχείριση εντατικής λιανικής, διαχείριση παραγωγής, διαχείριση παρτίδων, διαχείριση serial numbers. Η χρήση τέτοιων πακέτων έχει πολλά πλεονεκτήματα γιατί:

- 1) Καλύπτει πλήρως όλο το φάσμα των εμπορικών συναλλαγών μιας επιχείρησης.
- 2) Συνδυάζει και αξιοποιεί τις πληροφορίες, δίνοντας τη δυνατότητα στη διοίκηση να αποφασίζει σωστά και έγκαιρα.
- 3) Μέσω της δυνατότητας παραμετροποίησης προσφέρει λύσεις σε εξειδικευμένες ανάγκες και δραστηριότητες.

Σημαντικές εταιρείες που προσφέρουν τέτοιες λύσεις σήμερα στην ελληνική αγορά είναι ο όμιλος εταιρειών Delta Singular (www.deltasingular.gr), η Unisoft (www.unisoft.gr) και η Union Programming Group (www.union.gr). Η Delta Singular έχει δημιουργήσει το ΚΕΦΑΛΑΙΟ, ένα ελληνικό πρόγραμμα μηχανογράφησης για εμπορικές και παραγωγικές επιχειρήσεις, το MARKET PLUS για την επιχειρηματική οργάνωση και μηχανογράφηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και άλλα επίσης σημαντικά προγράμματα. Η Unisoft έχει δημιουργήσει αντίστοιχα το Eurofasma, το οποίο είναι ανάλογο του ΚΕΦΑΛΑΙΟ, καθώς και άλλες συμπληρωματικές εφαρμογές για επιχειρήσεις. Η Union Programming Group είναι μία εταιρεία υψηλής εξειδίκευσης στον χώρο της ανάπτυξης προϊόντων λογισμικού για λογιστικά γραφεία και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και όλες οι εφαρμογές του προγράμματος της UNION χαρακτηρίζονται από την απλότητα στη χρήση. Από την άλλη όμως θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε πως ειδικά στις μέρες μας, υπάρχουν στην αγορά πολλές επιχειρήσεις λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, οι οποίες προσφέρουν λογιστικά προγράμματα «στημένα» στις ανάγκες κάθε επιχείρησης και κάθε λογιστηρίου.

3.4 Μειονεκτήματα εφαρμογής

Δεδομένου ότι ένα λογιστικό πακέτο όχι μόνο δεν επιλύει αυτόματα όλα τα προβλήματα επεξεργασίας δεδομένων της επιχείρησης στην οποία εγκαθίσταται αλλά, λόγω κακού χειρισμού ή σφαλμάτων που ίσως να περιέχει, μπορεί να προκαλέσει σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία της επιχείρησης, η λειτουργία και η απόδοσή του θα πρέπει να αξιολογούνται συστηματικά.

Μερικές από τις ενδείξεις οι οποίες προειδοποιούν για την όχι καλή λειτουργία του λογιστικού πακέτου είναι οι εξής:

- Συχνή ανάγκη έκδοσης χειρόγραφων παραστατικών στη θέση των μηχανογραφικών.
- Σημαντική καθυστέρηση στην ενημέρωση συγκεντρωτικών στοιχείων από αναλυτικές κινήσεις (π.χ. ενημέρωση του αποθεμάτων των ειδών στην αποθήκη από τιμολόγια πελατών).

- Εκτεταμένα σφάλματα υπολογισμών, για παράδειγμα στο υπόλοιπο των προϊόντων στην αποθήκη, στις εκπώσεις πελατών, στις κρατήσεις των υπαλλήλων στη μισθοδοσία κ.λπ. και συχνές παρεμβάσεις για τη διόρθωσή τους.
- Απροσδιόριστη συμπεριφορά στην επεξεργασία μεγάλου αριθμού κινήσεων.

Σε περιπτώσεις όπως οι προηγούμενες, η επιχείρηση θα πρέπει να καλέσει την εταιρία από την οποία έχει προμηθευτεί τις λογιστικές εφαρμογές και να συζητήσουν για τη βελτίωση της λειτουργικότητας των εφαρμογών. Όταν αποδειχθεί ότι η κακή εικόνα δεν οφείλεται στην οργάνωση και στους πόρους που διαθέτει η επιχείρηση αλλά στο ίδιο το λογιστικό πακέτο, τότε θα πρέπει να εξεταστεί η αλλαγή του και η μετάπτωση σε νέο λογιστικό πακέτο.

3.5 Υποστήριξη και συντήρηση

Η επιχείρηση, προκειμένου να εξασφαλίσει την ομαλή λειτουργία της, θα πρέπει να συνάψει με την εταιρία από την οποία προμηθεύτηκε το λογισμικό, συμβόλαιο συντήρησης προκειμένου να αντιμετωπίσει προβλήματα στη λειτουργία του πληροφοριακού της συστήματος. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται στο πλαίσιο ενός τέτοιου συμβολαίου ενδεικτικά είναι:

- Η αποκατάσταση τυχόν σφαλμάτων που οφείλονται στον προγραμματισμό του λογισμικού.
- Η ενημέρωση με νέες εκδόσεις του λογισμικού που καλύπτουν πρόσθετες λειτουργίες.
- Τροποποιήσεις σε περιπτώσεις αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου. Μια χαρακτηριστική περίπτωση είναι η αλλαγή του συντελεστή Φ.Π.Α. από 17% σε 19%.
- Η επανεγκατάσταση της εφαρμογής σε περιπτώσεις βλάβης στους υπολογιστές της επιχείρησης ή αδυναμίας λειτουργίας όταν τα συστήματα έχουν προσβληθεί από ιό.
- Η ένταξη στο σύστημα νέων υποκαταστημάτων ή τμημάτων της επιχείρησης.
- Η παροχή βοήθειας, τηλεφωνικής ή με επιτόπου επίσκεψης, όταν οι υπάλληλοι της επιχείρησης δεν γνωρίζουν πώς να πραγματοποιήσουν μια λειτουργία στην εφαρμογή ή όταν η λειτουργία αυτή είναι κρίσιμη όπως για παράδειγμα η αλλαγή της οικονομικής χρήσης.
- Η εκπαίδευση νέων υπαλλήλων.
- Η εγκατάσταση νέων, συμπληρωματικών υποσυστημάτων.
- Η μεταφορά δεδομένων παλαιών ετών σε μαγνητικά μέσα, εκτός του κεντρικού συστήματος.

Χωρίς αυτή την τεχνική υποστήριξη, οι επιχειρήσεις ενδεχομένως να αντιμετωπίσουν σοβαρά λειτουργικά προβλήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο:

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

4.1 Επιχειρήσεις – Λογιστικά γραφεία στον ελλαδικό χώρο με εφαρμογές λογιστικών προγραμμάτων

Εικόνα 11.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ – UNION.

Η Γενική Λογιστική της Union είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρακολούθησης επιχειρήσεων με βιβλία Γ' κατηγορίας απόλυτα σύμφωνο με τον Κ.Β.Σ. Το πρόγραμμα λειτουργεί ουσιαστικά με την χρήση 4 πλήκτρων, το F10 για καταχωρήσεις, το F6, το F7, το F8 και το enter. Με τα βέλη του πληκτρολογίου μπορούμε να κινηθούμε στα διάφορα μενού του προγράμματος και να επιλέξουμε εργασία προς εκτέλεση.

Οι λειτουργίες του προγράμματος είναι:

- Έτοιμο και πλήρες Λογιστικό Σχέδιο σύμφωνα με το Ε.Σ.Υ.Λ.
- Πλήρες παραθυρικό περιβάλλον.
- Καταχώρηση εγγραφών με απλό και γρήγορο τρόπο.
- Αυτόματη συμπλήρωση Περιοδικής και Εκκαθαριστικής Δήλωσης, Ε3, όπως και αυτόματο κλείσιμο ΦΠΑ μηνός.
- Δυνατότητες εκτύπωσης σε όλους τους τύπους των εκτυπωτών όλων των εντύπων.
- Ταυτόχρονη χρήση του προγράμματος από περισσότερους του ενός χρήστη (multi-user).
- Παρακολούθηση απεριόριστου αριθμού εταιρειών και απεριόριστες χρήσεις ανά εταιρεία.
- Αυτόματος έλεγχος διπλών καταχωρήσεων και έλεγχος ΑΦΜ κατά την καταχώρηση.
- Ο χρήστης μπορεί να εργαστεί χρησιμοποιώντας το ποντίκι ή το πληκτρολόγιο.
- Αυτόματες εγγραφές Ισολογισμού και εκτύπωση όλων των οικονομικών καταστάσεων (Διάθεση Κερδών - Γενική Εκμετάλλευση – Αποτελέσματα Χρήσης- Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης).
- Δημιουργία αρχείου ΚΕΠΥΟ για αποστολή μέσω INTERNET ή με δισκέτα.
- Αυτόματη αποστολή ΦΠΑ- ΚΕΠΥΟ- ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΗΣ μέσα από τη ίδια την εφαρμογή.
- Παρακολούθηση βιβλίου Απογραφής.
- Άμεση μεταφορά πελατών προμηθευτών από άλλες εφαρμογές.
- Ενιαίο αρχείο πελατών – προμηθευτών.
- Δυνατότητα εύκολης καταχώρησης των κινήσεων με την χρήση πρότυπων άρθρων.
- Αυτόματος υπολογισμός αποσβέσεων και εκτύπωση Μητρώου Παγίων.
- Αυτόματος υπολογισμός φύλλων μερισμού εξόδων.
- Ληξιάριο αξιόγραφων.
- Αναβαθμίσεις (updates) μέσω INTERNET μέσα από την ίδια την εφαρμογή και μέσω ταχυδρομείου.
- Back-up – Restore μεμονωμένης εταιρίας ή όλης της εφαρμογής.
- Για τη σωστή λειτουργία της εφαρμογής δεν απαιτούνται υψηλές προδιαγραφές software & hardware.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΜΕΝΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

A) ΚΙΝΗΣΕΙΣ

Είναι το μενού στο οποίο πραγματοποιούνται οι κινήσεις των λογαριασμών. Έχουμε επίσης την δυνατότητα για μεταβολή κινήσεων, διαγραφή κινήσεων καθώς και οριστικοποίηση κινήσεων.

B) ΑΡΧΕΙΑ

Από το μενού αυτό μπορούμε να δημιουργήσουμε, να μεταβάλουμε ή και να διαγράψουμε λογαριασμούς, ημερολόγια, παραστατικά και άρθρα τα οποία είναι προκατασκευασμένα.

Γ) ΠΡΟΒΟΛΕΣ

Εδώ μπορούμε να κάνουμε προβολές λογαριασμών και λογιστικών κινήσεων προσωρινών ή οριστικών καθώς και να προβάλλουμε τις καρτέλες των λογαριασμών μέσα από τις κινήσεις με F6.

Δ) ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ

Από το μενού εκτυπώσεις έχουμε την δυνατότητα να εκτυπώσουμε ημερολόγια, ισοζύγια, γενικά καθολικά – αναλυτικά καθολικά και καταστάσεις ΚΕΠΥΟ. Επίσης, με την επιλογή ευρετήρια αρχείων, όπως είναι το γενικό λογιστικό σχέδιο, πελατών, προμηθευτών, ημερολογίων, παραστατικών και άρθρων μας δίνεται η δυνατότητα να ελέγξουμε τον τρόπο που είναι αποθηκευμένα τα αρχεία αυτά με όλα τα στοιχεία τους.

Ε) ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ

Σε αυτή την επιλογή γίνονται οι κινήσεις αξιόγραφων πελατών – τρίτων και δικών μας. Έχουμε την δυνατότητα για μεταβολή, προβολή και διαγραφή των συγκεκριμένων κινήσεων.

ΣΤ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Με αυτήν την επιλογή μπορούμε να έχουμε πρόσβαση στα εξής:

- Περιοδική δήλωση Φ.Π.Α.
- Εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α.
- Έντυπο Ε3 & αποστολή του μέσω INTERNET
- Εκτύπωση Ισολογισμού
- Γενική Εκμετάλλευση
- Κατάσταση Κερδών – Ζημιών
- Αποτελέσματα χρήσης

Ζ) ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ

Με αυτήν την επιλογή μπορούμε να κάνουμε διάφορες ρυθμίσεις στον τρόπο λειτουργίας του προγράμματος για να εκμεταλλευτούμε τις δυνατότητες του σύμφωνα με τις δικές μας επιθυμίες. Συνήθως οι προτεινόμενες από το πρόγραμμα είναι οι πιο χρήσιμες.

Η) ΔΙΑΦΟΡΑ

Εδώ μπορούμε να βρούμε διάφορες λειτουργίες που εξυπηρετούν τις δραστηριότητες του λογιστή όπως εργασίες παγίων, υπεύθυνες δηλώσεις και διάφορα άλλα χρήσιμα έντυπα.

Θ) ΓΕΝΙΚΑ

Με αυτήν την επιλογή μπορούμε να κάνουμε τα εξής:

- Να ορίσουμε ημερομηνία εργασίας.
- Να χρησιμοποιήσουμε έναν εύχρηστο και απλό επεξεργαστή κειμένου.
- Να δούμε και να εκτυπώσουμε το εγχειρίδιο του προγράμματος.
- Να χρησιμοποιήσουμε το calculator.
- Να χρησιμοποιήσουμε το σημειωματάριο.
- Να χρησιμοποιήσουμε το Ημερολόγιο.
- Να ορίσουμε τους παραμέτρους του εκτυπωτή.
- Να κλειδώσουμε το πρόγραμμα δηλαδή να βάλουμε κάποιο κωδικό αριθμό έτσι ώστε να έχει πρόσβαση στο πρόγραμμα μόνο όποιος γνωρίζει τον κωδικό αριθμό.
- Να ελέγξουμε μέχρι πότε έχουμε τυπώσει θεωρημένα βιβλία στους πελάτες μας, μέχρι ποια ημερομηνία είναι καταχωρημένα τα βιβλία τους, ποια είναι η τελευταία περιοδική, εκκαθαριστική ΦΠΑ και Ε3 που έχουμε υπολογίσει και αντίστοιχα αν έχουμε υποβάλλει τις εν λόγω καταστάσεις μέσω internet.

Εικόνα 12.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ – ANIMA.

Ένα από τα ευκολότερα και πληρέστερα προγράμματα Γενικής Λογιστικής σε γραφικό περιβάλλον. Η Anima - Γενική Λογιστική έχει σχεδιασθεί με γνώμονα τις ανάγκες της επιχείρησης αλλά και του λογιστικού γραφείου. Οι δυνατές εκτυπώσεις είναι απεριόριστες, όπως ισοζύγια, καθολικά, συγκεντρωτικό και αναλυτικά ημερολόγια, ημερολόγιο ισολογισμού, βιβλίο απογραφής κ.λπ. Η εφαρμογή λόγω της απλότητάς της είναι ιδανική για τον απλό χρήστη, αλλά και για λογιστικά γραφεία, αφού μπορούμε με απλό τρόπο να διαχειρισθούμε πολλαπλές εταιρίες.

Δυνατότητες της εφαρμογής:

- Λογιστικά άρθρα για γρήγορη καταχώρηση
- Εκτύπωση περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α
- Αυτόματος υπολογισμός αποτελεσμάτων
- Αυτόματη σύνδεση με την εμπορική εφαρμογή Anima.NET Standard 7.0 αλλά και με άλλες γνωστές εμπορικές και λογιστικές εφαρμογές
- Multi - user για απεριόριστο αριθμό χρηστών
- Πλήρης υποστήριξη υπερδωδεκάμηνης χρήσης
- Παρέχει πλήρως ανεπτυγμένο λογιστικό σχέδιο, μέχρι το 4ο βαθμό
- Αυτόματη μεταφορά λογιστικού σχεδίου από εταιρία σε εταιρία
- Αυτόματη μεταφορά των υπολοίπων των λογαριασμών μετά το κλείσιμο της χρήσης
- Δυνατότητα ανεύρεσης λογιστικών εγγράφων κατά ημερομηνία και λογαριασμό
- Εκτυπώσεις όπως ισοζύγια, καθολικά (καρτέλες), αναλυτικά ημερολόγια, ημερολόγιο ισολογισμού κ.λπ.
- Συγκεντρωτικές καταστάσεις τιμολογίων αγορών - πωλήσεων και ισοζύγιο Κ.Ε.Π.Υ.Ο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Η Epsilon Net παρέχοντας πρωτοποριακά προϊόντα και υπηρεσίες για λογιστές, φοροτεχνικούς και επιχειρήσεις. Αποτέλεσμα αυτών των ποιοτικών χαρακτηριστικών είναι η δημιουργία της σειράς Extra.

Η σειρά Extra αποτελείται από τα ακόλουθα προγράμματα: Extra Μισθοδοσία, Extra CRM Λογιστών, Extra Λογιστική Διαχείριση, Extra Γενική Λογιστική, Extra Έσοδα-Έξοδα, Extra Φ.Π.Α. Ακινήτων, Extra Tax System, Extra Tax System Estate, Extra Tax System Περαίωση 2000-2006, Extra Διαχείριση Ταμείου, Extra Διαχείριση Προτάσεων ΕΣΠΑ-Μ.Ε., Extra Praxis.

Μερικά από τα πλεονεκτήματα των προγραμμάτων είναι:

- Αυτόματη ενσωμάτωση των αναβαθμίσεων των προγραμμάτων με updates μέσω Internet μέσα από τις εφαρμογές χωρίς να χρειάζεται οποιαδήποτε παραμετροποίηση από τον χρήστη.

- Ανάπτυξη όλων των εφαρμογών σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της Φορολογικής, Εργατικής και Ασφαλιστικής Νομοθεσίας.
- Άμεση ανταπόκριση σε όλες τις αλλαγές της νομοθεσίας με αναβαθμίσεις των εφαρμογών μέσω internet.
- Αυτόματη συμπλήρωση και αποστολή δηλώσεων μέσω internet (ΑΠΔ, περιοδική δήλωση ΦΠΑ, Εντύπων Ε1, Ε2, Ε3,Ε9, Ε7 οριστική ΦΜΥ) μέσα από τις εφαρμογές.
- Μαζικές ενέργειες (υπολογισμοί) και μαζικές εκτυπώσεις όλων των εταιρειών σε όλες τις εφαρμογές.
- Δυνατότητες πολλαπλών αναζητήσεων σε όλες τις φόρμες των προγραμμάτων.
- Δυνατότητα αυτόματης μεταφοράς δεδομένων από άλλες εφαρμογές της αγοράς.
- Διατήρηση ιστορικότητας δεδομένων σε όλες τις εφαρμογές.

Εικόνα 13.

4.2 Ιστορική αναδρομή

Η ανάπτυξη της λογιστικής ξεκινάει με την οικονομική άνθηση και ακμή των σημαντικών ιταλικών και φλαμανδικών πόλεων και την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου. Τότε αρχίζει η δημιουργία της λογιστικής θεωρίας και εμφανίζονται οι πρώτοι λογιστικοί κανόνες και γίνονται οι ανάλογες λογιστικές εγγραφές. Ακόμα γίνονται προσπάθειες συστηματοποιήσεώς τους για την παρακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας των τραπεζών και άλλων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων, των εμπορικών εταιριών που ιδρύθηκαν με άδεια των κυβερνήσεων της Μ. Βρετανίας και της Ολλανδίας, της δραστηριοποίησης της Καθολικής Εκκλησίας και των μοναστηριών, καθώς και του ιδιώτη επιχειρηματία. Η επινόηση της διπλογραφικής μεθόδου ενώ ήταν δημιούργημα της αναπτυσσόμενης οικονομικής δραστηριότητας, βοήθησε ακόμα περισσότερο παρέχοντας την δυνατότητα συστηματικής κατατάξεως των οικονομικών γεγονότων και υπολογισμού του αποτελέσματος της δραστηριότητας. (Καραγιώργος – Πετρίδης, 2006).

Εικόνα 14.

Στα μέσα του 14ου αιώνα δημοσιεύεται στην Βενετία το έργο του μοναχού Fra Luca Paciolo με τίτλο ‘Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni e Proportionalita’, όπου για πρώτη φορά καταγράφονται οι αρχές της διπλογραφικής μεθόδου και οι βασικοί λογιστικοί κανόνες. Τα στοιχεία αυτής της περιόδου είναι ότι πρώτον, οι καταχαρούμενες στα λογιστικά βιβλία εγγραφές δεν αφορούσαν μόνο τις συναλλαγές που σχετίζονταν με την επιχείρηση, αλλά περιελάμβαναν και συναλλαγές σχετικές με την εξωεπιχειρησιακή περιουσία του επιχειρηματία, δηλαδή υπήρχε ταύτιση μεταξύ των δραστηριοτήτων επιχειρηματία και επιχείρησης. Δεύτερον, η τήρηση των λογαριασμών ήταν κατά το μεγαλύτερο μέρος περιγραφική, λόγω της ανυπαρξίας ενιαίας νομισματικής μονάδας που να χρησιμοποιείται ως κοινό μέσο ανταλλαγής, καθώς και ως μέτρο για τον προσδιορισμό της αξίας των ανταλλασσόμενων αγαθών. Τρίτον, βαρύτητα δινόταν στο τεχνικό μέρος της λογιστικής και λιγότερο στην προσπάθεια δημιουργίας θεωρίας και ενός συνόλου αρχών γενικής εφαρμογής.

Επόμενο βήμα αποτέλεσε η δημοσίευση του έργου του Edmond Desgranges με τον τίτλο “La tenue des livres rendue facile”, με το οποίο επινοείται ένα σύστημα παραλλαγής του διπλογραφικού συστήματος (ημερολόγιο - καθολικό) και προτείνει την χρησιμοποίηση πέντε λογαριασμών: ταμείο, εμπορεύματα, γραμμάτια εισπρακτέα και πληρωτέα, κέρδη και ζημιές. Το σύστημα αυτό δεχόταν ότι οι λογαριασμοί αντιπροσωπεύουν πρόσωπα συναλλασσόμενα με τον επιχειρηματία.

Αργότερα, δημιουργήθηκαν οι λεγόμενες υλιστικές σχολές που ασχολήθηκαν με την ανάπτυξη του μηχανισμού αυξομείωσης των περιουσιακών στοιχείων σε συσχέτιση προς τους λογαριασμούς αποτελεσμάτων και την διάκριση των λογαριασμών, βάση της σχέσης της επιχειρηματικής κυκλοφορίας (Καραγιώργος – Πετρίδης, 2006):

Ακαθάριστα έσοδα - Δαπάνες εκμετάλλευσης = Αποτέλεσμα περιόδου

Το Excel ανήκει σε μια μεγάλη κατηγορία προγραμμάτων που ονομάζονται λογιστικά φύλλα (spreadsheets) επειδή αρχικά σχεδιάστηκαν, για να διευκολύνουν τις λογιστικές πράξεις σε πίνακες με αριθμητικά δεδομένα. Με το πέρασμα των χρόνων

τα λογιστικά φύλλα εξελίχθηκαν όπου σήμερα επιτρέπουν τον αποτελεσματικό χειρισμό πινάκων με κάθε είδους δεδομένα. Το πρώτο λογιστικό φύλλο ονομαζόταν Visi Calc και σχεδιάστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1970 από τους Dan Bricklin και Bob Frankston για τον υπολογιστή Apple II. Το VisiCalc αποτέλεσε επανάσταση για την εποχή του. Πολλές εταιρίες αγόρασαν τον υπολογιστή Apple II με μοναδικό σκοπό να συμπληρώνουν και να παρακολουθούν τα λογιστικά τους βιβλία με τη βοήθεια του VisiCalc. Λίγα χρόνια μετά, στις αρχές της δεκαετίας του 1980, η εταιρία Lotus παρουσίασε τη δική της πρόταση στα λογιστικά φύλλα, το Lotus 1-2-3. Το πρόγραμμα αυτό ήταν το πρώτο ολοκληρωμένο λογιστικό φύλλο και παρά την τσουχτερή του τιμή (κόστιζε \$495 την εποχή εκείνη) παρέμεινε για πολλά χρόνια το πρώτο πρόγραμμα σε πωλήσεις.

Το Excel παρουσιάστηκε από τη Microsoft για πρώτη φορά το 1985 για τους υπολογιστές Macintosh. Το Νοέμβριο του 1987 παρουσιάστηκε η πρώτη έκδοση του Excel για τα Windows. Η μεγάλη δημοτικότητα των Windows βοήθησε στη διάδοση του Excel, όπου σήμερα είναι το πιο δημοφιλές πρόγραμμα λογιστικών φύλλων για τα Windows. Το Excel περιλαμβάνεται στο πακέτο εφαρμογών γραφείου της Microsoft με τον τίτλο Office. Επομένως, για να χρησιμοποιήσουμε το Excel δεν αρκεί να έχουμε στον υπολογιστή μας τα Windows. Πρέπει να έχουμε αγοράσει χωριστά και να έχουμε εγκαταστήσει στον υπολογιστή μας το Excel.

Στις αρχές του 20ου αιώνα η λογιστική επιστήμη εξελίχθηκε σημαντικά με την εμφάνιση της Επιστημονικής Διοίκησης των Οργανισμών και την διάδοση των αρχών της. Η εφαρμογή των αρχών της επιστημονικής διοίκησης στηριζόταν στην ύπαρξη οργανωμένου λογιστηρίου. Η ανάγκη για αξιόπιστες και ομοιογενείς οικονομικές πληροφορίες, προκειμένου να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί, οδήγησε σε πληρέστερη και συστηματική οργάνωση της λογιστικής επιστήμης. Τα λογιστήρια λειτουργούσαν με την μορφή πολλών υπαλλήλων που έγραφαν και καταχωρούσαν τα παραστατικά και τις εγγραφές στο χέρι με την χρήση τεραστίων βιβλίων και αριθμομηχανών. Βασικό στοιχείο αποτελούσαν οι άνθρωποι, οι οποίοι από τα χέρια τους περνούσε η λογιστική τέχνη. Οι εργαζόμενοι έχαναν τον χρόνο τους στο συνεχές γράψιμο και στην ενημέρωση των καταστάσεων, αλλά και στον υπολογισμό συνόλων για να τα μεταφέρουν σε άλλα βιβλία, σε άλλες καταστάσεις κ.ο.κ. Είναι δεδομένο σήμερα πως η εργασία αυτή σε σύγκριση με τα σημερινά δεδομένα και κοιτώντας τα από την απόσταση του χρόνου, ήταν και αντιπαραγωγικό, αλλά επιδρούσε και ανασταλτικά για την απόδοση των εργαζομένων.

Μέσα σε λίγα χρόνια όμως, έγινε τέτοια επανάσταση στον χώρο της λογιστικής επιστήμης, που όμοια δεν έχει προηγηθεί σε κανένα επάγγελμα κατά την άποψή μας. Και αυτό γιατί η αλματώδης ανάπτυξη της τεχνολογίας, επηρέασε σε μέγιστο βαθμό την λογιστική επιστήμη. Κάθε τεχνολογικό επίτευγμα έφερνε και νέες αλλαγές στα λογιστήρια των επιχειρήσεων, είτε με την περικοπή θέσεων, είτε με την κατάργηση καταστάσεων. Οι τεχνολογικές εξελίξεις που έφεραν επανάσταση ήταν κατά πρώτον η ανάπτυξη των υπολογιστών και κατά δεύτερον τα λογιστικά φύλλα που στην συνέχεια μετατράπηκαν σε λογιστικά προγράμματα.

Κυρίαρχα στοιχεία της παραπάνω περιόδου, είναι τα εξής:

- Η ανάπτυξη και η εξάπλωση του θεσμού της ανώνυμης εταιρίας, ως μέσου άντλησης κεφαλαίων.
- Η ανάπτυξη των βιομηχανικών επιχειρήσεων.
- Η αύξηση της παραγωγικότητας και η μείωση του κόστους παραγωγής.
- Η συστηματοποίηση της φορολογίας εισοδήματος.
- Η επέκταση και η νομοθετική κατοχύρωση του θεσμού του εξωτερικού ορκωτού ελεγκτή.
- Η ανάπτυξη των χρηματιστηριακών συναλλαγών σε τίτλους ανώνυμης εταιρίας.
- Η δημοσίευση οικονομικών στοιχείων σε τακτική και επαναλαμβανόμενη βάση, ώστε να υπάρχει επαρκής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Λογιστική είναι η τεχνική εκείνη, που εκτελεί το σύνολο των πράξεων που απαιτούνται πάνω σε ένα ζήτημα, ώστε να εξαχθεί το ζητούμενο αποτέλεσμα. Με άλλα λόγια λογιστική είναι η επιστήμη των λογαριασμών, η τέχνη στο να καταστρώνει χρεωπιστωτικούς ή άλλους λογαριασμούς, που συνδεόμενοι μεταξύ τους δίνουν λογικό αποτέλεσμα. Η λογιστική χρησιμοποιεί διάφορους μεθόδους για την παρατήρηση των οικονομικών φαινομένων.

4.3 Παραδείγματα λογιστικών προγραμμάτων της Singular Logic

Singular Logic Accountant 3.03a.

Στην έκδοση αυτή έχει προστεθεί η δυνατότητα μεταφοράς πελατών – προμηθευτών και των στοιχείων ΚΕΠΥΟ αυτών, από οποιαδήποτε εφαρμογή της αγοράς. Στις περιπτώσεις λειτουργίας εφαρμογών οι οποίες έχουν σταματήσει να υποστηρίζονται (ex-Singular εφαρμογές), για παράδειγμα Έσοδα – Έξοδα DOS, Διαχείριση Καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, Λογιστής Λογιστική έχετε την δυνατότητα να εισάγετε το αρχείο ΚΕΠΥΟ il01 και il01pis στον Accountant και στη συνέχεια να εκτελέσετε την εργασία Παραγωγή Αρχείων ΚΕΠΥΟ, επιλέγοντας «Δημιουργία και Αποστολή στο Taxis Net».

Με την διαδικασία αυτή η εφαρμογή Singular Logic Accountant θα παράγει το απαιτούμενο αρχείο για την ηλεκτρονική υποβολή στο ΚΕΠΥΟ βάσει της νέας γραμμογράφησης, περιλαμβάνοντας όλα τα στοιχεία που έχουν εισαχθεί ήδη από το αρχείο ΚΕΠΥΟ.

Έκδοση 3.29a της εφαρμογής Singular Logic Accountant και Singular Logic Λογιστικά Δήλωση ΦΠΑ V 5.12a.

Στις νέες εκδόσεις των εφαρμογών Singular Logic Accountant και Singular Logic Λογιστικά Δήλωση ΦΠΑ έγινε τροποποίηση στην Ηλεκτρονική Υποβολή της Εκκαθαριστικής Δήλωσης ΦΠΑ έτσι ώστε να ενημερώνονται τα στοιχεία του φορολογούμενου. Επιπλέον στην εφαρμογή Singular Logic Λογιστικά Δήλωση ΦΠΑ V 5.12a προστέθηκε στις πληροφοριακές καταστάσεις νέα εκτύπωση: "Λίστα Πελατών με Απεσταλμένες Δηλώσεις".

Έκδοση 3.06 των εφαρμογών Singular Logic Accountant, Singular Logic Λογιστικά Γενική Λογιστική & Έσοδα Έξοδα.

Οι νέες εκδόσεις των εφαρμογών περιλαμβάνουν:

- Νέο έντυπο εκκαθαριστικής Δήλωσης και δυνατότητα αυτόματου υπολογισμού και εκτύπωσης αυτού σε έντυπα εφορίας και σε λευκό χαρτί. Δυνατότητα ενημέρωσης νέων μεταβλητών με την Εργασία Ενημέρωση Μεταβλητών επιλέγοντας το έτος 2007.
- Προσθήκη νέου εντύπου E32007 για την χρήση 2007 και σύνδεση αυτού με την Φορολογία Εισοδήματος.
- Τροποποίηση οικονομικής αναφοράς Περαιώσης 2008 για την χρήση 2007.
- Με διαχείριση Παγίων & Βιβλία Β΄ κατηγορίας.
- Προσθήκη στην επιλογή διαμόρφωσης της οθόνης αναζήτησης παγίων, των πεδίων: Λογαριασμός Εσόδων Πωλήσεων, Λογαριασμός Εξόδων Αγορών και Λογαριασμός Εξόδων Αποσβέσεων.

Έκδοση v7.02 της εφαρμογής Singular Logic Λογιστικά Δήλωση Εισοδήματος πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω προσθήκες.

1. Δυνατότητα εκτύπωσης των εντύπων E2, E3, E5 και E9 σε μηχανογραφικά έντυπα.
2. Στο E16 δόθηκε η δυνατότητα αντιγραφής στοιχείων από προηγούμενη χρήση.

4.4 Αποδοτικότητα σύγχρονων λογιστικών προγραμμάτων στις επιχειρήσεις

Η λογιστική αποτελούσε και εξακολουθεί να αποτελεί την κύρια πηγή πληροφόρησης των ανώτερων και ανώτατων διοικητικών στελεχών για την λήψη επιχειρησιακών αποφάσεων. Στόχος της είναι να τροφοδοτεί τους λήπτες αποφάσεων με πληροφορίες για τον σχεδιασμό – προγραμματισμό - προϋπολογισμό αλλά και τον έλεγχο των καθημερινών λειτουργιών της επιχείρησης ή του οργανισμού. Βασικό τομέα της παροχής πληροφοριών της λογιστικής αποτελούν καταστάσεις που δεν αφορούν την καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης. Σημαντικότερη περίπτωση αποτελεί η διαμόρφωση των Στρατηγικών πλάνων και πολιτικών της επιχείρησης και του οργανισμού. Τέλος η λογιστική έχει την υποχρέωση να ανακοινώσει (ακολουθώντας βασικές αρχές και κανόνες) τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης ή του οργανισμού σε όλους όσους έχουν ενδιαφέρον ή έννομο συμφέρον στην επιχείρηση. (Καραγιώργος – Πετρίδης, 2006).

Εικόνα 15.

Σύμφωνα με την CIMA (Chartered Institute of Management Accountants) η Διοικητική Λογιστική ορίζεται (1996) ως την παροχή πληροφοριών που είναι αναγκαίες από την Διοίκηση για σκοπούς όπως:

- Η Διαμόρφωση των πολιτικών
- Ο Προγραμματισμός και έλεγχος των δραστηριοτήτων
- Η Λήψη αποφάσεων για εναλλακτικές Στρατηγικές
- Οι Κοινοποιήσεις προς το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης
- Οι Κοινοποιήσεις προς τους εργαζόμενους
- Η Προφύλαξη της περιουσίας της επιχείρησης.

Με βάση τα παραπάνω ο Διοικητικός Λογιστής πρέπει να συμμετέχει στη Διοίκηση της επιχείρησης ή του οργανισμού για να διασφαλίσει την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της στους τομείς:

- Της Διαμόρφωσης των σχεδίων – προγραμμάτων – προϋπολογισμών (Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης) με στόχο την επίτευξη των στόχων και των σκοπών της επιχείρησης / οργανισμού
- Της Διαμόρφωσης των βραχυχρόνιων επιχειρησιακών σχεδίων
- Της Καταγραφής των πεπραγμένων της επιχείρησης (και σύγκριση με τα προγραμματισμένα)
- Της Διόρθωσης των ενεργειών της επιχείρησης με στόχο την επαναφορά στο πρόγραμμα (αν και όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο)
- Της Αντίληψης και του ελέγχου των χρηματοοικονομικών ενεργειών
- Της Αναθεώρησης και των αναφορών για το σύστημα και τη λειτουργία του

Εικόνα 16.

Σαφέστατα από τα παραπάνω προκύπτει η εμπλοκή των σύγχρονων λογιστών σε θέματα διοίκησης των επιχειρήσεων και οργανισμών. Σαφέστατα επίσης προκύπτει ότι ο σύγχρονος Διοικητικός Λογιστής εμπλέκεται στις διαδικασίες του:

- σχεδιασμού, του προγραμματισμού και του προϋπολογισμού
- στη διαδικασία της οργάνωσης
- στη διαδικασία της διαχείρισης (διοίκησης)
- αλλά και στη λειτουργία του ελέγχου.

Κάτω όμως από την ομπρέλα της Διοικητικής Λογιστικής έχουν αναπτυχθεί τεχνικές καταγραφής, αλλά και τεχνικές για την χρήση των στοιχείων του κόστους. Στις τεχνικές καταγραφής συγκαταλέγονται οι μέθοδοι συλλογής των στοιχείων του κόστους αλλά και οι μέθοδοι επιμερισμού του κόστους στα προϊόντα, στις δραστηριότητες στα κέντρα κόστους κ.α. Στις τεχνικές χρήσης των στοιχείων του κόστους περιλαμβάνονται οι τεχνικές ελέγχου στις οποίες θα εντάξουμε τον ετήσιο

προϋπολογισμό και τον προϋπολογιστικό έλεγχο – ανάλυση αποκλίσεων, τεχνικές μέτρησης αποδοτικότητας αλλά και τεχνικές μακροχρόνιου σχεδιασμού της επιχειρησιακής δράσης.

4.4.1 Επιλογή Λογιστικού Προγράμματος

Αφού διαπιστωθεί η ανάγκη εγκατάστασης και λειτουργίας λογιστικού πακέτου, το ερώτημα που συνήθως τίθεται είναι ποιο θα ήταν το πλέον κατάλληλο για την επιχείρηση. Η απόφαση αυτή της επιλογής του λογιστικού πακέτου είναι ιδιαίτερα κρίσιμη και σημαντική δεδομένου ότι το λογιστικό πακέτο αποτελεί κέντρο καταγραφής και παροχής στοιχείων για κάθε οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης.

Το κατάλληλο λογιστικό πακέτο θα πρέπει:

- Να καλύπτει πλήρως τις τρέχουσες αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες της επιχείρησης.
- Να επιδέχεται παραμετροποίηση σε μεγάλο αριθμό παραμέτρων.
- Να έχει κατασκευαστεί από ειδικευμένη εταιρία πληροφορικής με σημαντική εμπειρία στο χώρο των επιχειρήσεων και να συνοδεύεται πάντοτε από τεχνική υποστήριξη.
- Να έχει διατεθεί και να λειτουργεί με επιτυχία σε πολλές άλλες όμοιες επιχειρήσεις.
- Να υποστηρίζει ικανό αριθμό χρηστών και πολλαπλούς σταθμούς εργασίας συνδεδεμένους σε δίκτυο.
- Να επιτρέπει την ανταλλαγή δεδομένων με άλλα λογιστικά πακέτα, συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων, λογιστικά φύλλα κ.λπ., ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες περαιτέρω επεξεργασίας και ανάλυσης των δεδομένων.
- Να συνοδεύεται από εγχειρίδια χρήσης και τεχνικής υποστήριξης.

4.5 Μελλοντικές τάσεις και προοπτικές

Η πορεία του ηλεκτρονικού επιχειρείν αποτελεί επί του παρόντος μια διαδικασία σε εξέλιξη. Αναμφίβολα, το στάδιο στο οποίο βρίσκεται είναι μεταβατικό και ευμετάβλητο και κατά συνέπεια χαρακτηρίζεται από κάποια αστάθεια. Ωστόσο, υπάρχουν αρκετές ενδείξεις για τη μελλοντική πορεία των ηλεκτρονικών διεπιχειρησιακών αγορών αλλά και του ηλεκτρονικού επιχειρείν γενικότερα και πάνω σε αυτές αλλά και στην μέχρι τώρα εξελικτική πορεία στηρίζονται εκτιμήσεις για τις μελλοντικές τάσεις. (Κυρίσης Κωνσταντίνος, 2005).

Συγκεκριμένα, οι περισσότερες προβλέψεις συμφωνούν στα ακόλουθα: η ανάπτυξη του διεθνούς ηλεκτρονικού εμπορίου είναι ταχύτατη. Αναμένεται ότι οι συναλλαγές θα αυξηθούν από 90 δις δολάρια το 2011 σε 4 τρις δολάρια το 2014. Η αύξηση αυτή έχει ένα δείκτη ανάπτυξης που κυμαίνεται στο 60% ανά χρόνο. Επί του παρόντος οι διεπιχειρηματικές συναλλαγές (B2B) είναι οι κυριότερες ηλεκτρονικές εμπορικές συναλλαγές με ποσοστό που ξεπερνά το 70% της συνολικής αξίας των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Αν και προβλέπεται και κάποια σταδιακή αύξηση της επιχειρηματικότητας από επιχειρήσεις σε καταναλωτές (B2C), η συνεχής αύξηση των διεπιχειρηματικών αγορών θα διατηρήσει το μεγάλο ποσοστό της αξίας των συναλλαγών που κατέχει σήμερα. (Ομάδα Εργασίας ΟΕ Β2., 2011).

Όσο αφορά στις τάσεις του ευρύτερου κλάδου των πληροφοριακών συστημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο για την τρέχουσα χρονιά, οι βασικοί τομείς στους οποίους θα παρουσιαστούν αλλαγές οι οποίες θα μορφοποιήσουν το ηλεκτρονικό επιχειρηματικό περιβάλλον, είναι οι ακόλουθοι (Ομάδα Εργασίας ΟΕ Β2., 2011):

1. Εξωτερικές τάσεις

- ✓ Η βιομηχανία των τεχνολογιών πληροφορικής θα παραμείνει προκαλούμενη, αντιμετωπίζοντας επιταχυνόμενες απώλειες εργασίας.
- ✓ Η ασφάλεια των δεδομένων ανθρώπων, τεχνολογίας, συστημάτων και εθνών θα έχει προτεραιότητα
- ✓ Οι καταναλωτές τελικά θα αρχίσουν να χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές αγορές με τον αριθμό τους να διπλασιάζεται μέχρι το 2015.

2. Επιχειρηματική συμπεριφορά

- ✓ Η βραχυπρόθεσμη επικέντρωση στη μείωση εξόδων θα συρρικνώσει τους οργανισμούς πληροφοριακών συστημάτων το 2014.
- ✓ Οι έμπιστοι προμηθευτές θα αποκτήσουν μεγαλύτερο έλεγχο καθώς οι επενδύσεις θα προσανατολιστούν σε λειτουργικούς προϋπολογισμούς.
- ✓ Μέχρι το 2014, οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν να χρησιμοποιούν εφαρμογές λογισμικού για την διαχείριση των πελατειακών σχέσεων (CRM) ως ένα ουσιαστικό συστατικό της επιχειρηματικής στρατηγικής.

3. Εφαρμογές και τεχνολογικές τάσεις

- ✓ Κατά την διάρκεια του 2013, παρά τον περιορισμό των προϋπολογισμών, η λειτουργική υποδομή των πληροφοριακών συστημάτων θα χρειάζεται να προλαμβάνει και να εκπληρώνει τις καθοριστικές πρωτοβουλίες.
- ✓ Περισσότερο από 50% των κινητών εφαρμογών που αναπτύχθηκαν στην αρχή του 2014 θα είναι απαρχαιωμένες στο τέλος της χρονιάς.
- ✓ Μέχρι το 2016, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες θα επιβάλλουν την ανάπτυξη νέων εφαρμογών για το ηλεκτρονικό διεπιχειρείν.
- ✓ Κατά το 2013, οι πρωτοποριακές επιχειρήσεις θα έχουν κατορθώσει την υλοποίηση εφαρμογών για την δημιουργία καινοτομικών μεθόδων επιχειρηματικότητας.

Είναι ξεκάθαρο ότι όλες αυτές οι τάσεις θα επηρεάσουν σε κάποιο βαθμό τις εξελίξεις στο χώρο της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας και στην πορεία των διεπιχειρηματικών ηλεκτρονικών αγορών γενικότερα.

Σε ποιο τεχνικό επίπεδο, οι εξελίξεις που αφορούν την ηλεκτρονική επιχειρηματικότητα και που θα επηρεάσουν άμεσα την ανάπτυξη και λειτουργία των ηλεκτρονικών αγορών, αφορούν τους ακόλουθους τομείς (Ομάδα Εργασίας ΟΕ Β2., 2011):

1. Ενσωμάτωση επιχειρησιακών συστημάτων - ERP

- Οι μεγαλύτεροι πωλητές συστημάτων ERP θα συνεχίσουν να προσθέτουν σε αυτά λειτουργίες σχετικές με την ηλεκτρονική επιχειρηματικότητα στις πλατφόρμες των προϊόντων τους.
- Θα καθιερωθεί η χρήση και η λειτουργικότητα των συστημάτων ERP, από τις επιχειρήσεις που διαθέτουν ήδη τέτοια συστήματα, ως μέσο συνεργασίας με τους προμηθευτές, τους διανομείς και του πελάτες.
- Οι μη συχνοί χρήστες των επιχειρηματικών συστημάτων ή των συστημάτων που δεν απαιτούν την πλήρη λειτουργικότητα ενός ERP συστήματος, θα χρησιμοποιούν κάποιο Web Browser για την προσπέλαση αυτών των συστημάτων και αυτό γιατί το διαδίκτυο είναι φθηνότερο (μειωμένο κόστος για την άδεια χρήσης των λογισμικών), λιγότερο πολύπλοκο και εύκολο στην χρήση και έχει την δυνατότητα να είναι μία διασύνδεση για πολλαπλές εφαρμογές.
- Νέες ευκολότερες στην χρήση συσκευές για την πρόσβαση στο διαδίκτυο θα αποτελέσουν μία μεγαλύτερη πλατφόρμα για τους χρήστες των ηλεκτρονικών επιχειρηματικών συστημάτων ERP καθώς η επικοινωνία με το διαδίκτυο μπορεί να γίνει από την τηλεόραση (interactive television), προσωπικούς ηλεκτρονικούς μικροϋπολογιστές (PDA) και συσκευές ενσωματωμένες στα αυτοκίνητα (in-vehicle devices).

2. Ηλεκτρονική Ανταλλαγή Δεδομένων - EDI

- Οι τεχνολογίες EDI (Electronic Data Interchange) θα συνεχίσουν να ενσωματώνονται σε διεπιχειρηματικές εφαρμογές του διαδικτύου. Πολλοί νέοι χρήστες εφαρμογών EDI θα ξεκινήσουν από το διαδίκτυο σαν μεταφορά μηνυμάτων ειδικότερα στην περίπτωση που μεγάλες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν σε μεγάλο βαθμό το EDI θα προωθήσουν τους μικρότερους προμηθευτές τους στα δικά τους δίκτυα EDI.
- Το πρωτόκολλο επικοινωνίας XML θα παίζει ένα σημαντικό ρόλο στην μεταφορά των διαδικασιών EDI στο διαδίκτυο όπως επίσης και στην δημιουργία από ειδικά βιομηχανικά πρότυπα για την ηλεκτρονική

επιχειρηματικότητα. Συγκεκριμένοι κλάδοι της βιομηχανίας ή εμπορικές κοινότητες, όπως για παράδειγμα η βιομηχανία πληροφοριακών συστημάτων ή διανομείς ανταλλακτικών αυτοκινήτων, θα δημιουργήσουν τα δικά τους πρότυπα για τον προσδιορισμό των δεδομένων και την μορφή των μηνυμάτων για ηλεκτρονικές επιχειρηματικές συναλλαγές που ξεφεύγουν από τα όρια των παραδοσιακών διαδικασιών της πρότυπης επικοινωνίας. Η εργασία που γίνεται στα πλαίσια του Global Commerce Initiative (GCI) - με τη βοήθεια των κατάλληλων φορέων - σε συνδυασμό με τα πιλοτικά projects που έχουν ήδη δρομολογηθεί, δίνουν μια πρώτη γεύση των μελλοντικών εξελίξεων.

- Θα αυξηθεί έντονα η χρήση του πρωτοκόλλου XML για νέες εφαρμογές στην ηλεκτρονική διεπιχειρηματικότητα. Η εξαγωγή δεδομένων από πλατφόρμες εφαρμογών και εργαλεία με την χρήση του XML θα αποτελέσει την συνηθέστερη επικοινωνία.
- Το EDI μέσω του διαδικτύου θα αντικαταστήσει την ήδη υπάρχουσα υποδομή μεταφοράς μηνυμάτων EDI.
- Θα αυξηθεί η παραγωγή προϊόντων για την ποικιλία στην μετάδοση των μηνυμάτων EDI.

Εικόνα 17.

3. *Τεχνολογίες για την ηλεκτρονική πληρωμή*

- Οι συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες θα παραμείνουν ο κυριότερος τρόπος πληρωμής με μία μικρή παράλληλη αύξηση της χρήσης ηλεκτρονικών τσεκ.
- Το πρωτόκολλο SSL θα παραμείνει το πιο κοινό πρωτόκολλο για ασφαλής συνδέσεις και την ανταλλαγή οικονομικών πληροφοριών μέσω διαδικτύου.
- Οι έμποροι θα κάνουν ενέργειες για την αυξανόμενη ηλεκτρονική απάτη με την αναζήτηση περισσότερο εξελιγμένων τεχνικών για τον εντοπισμό της απάτης από την αλλαγή σε νέα πρωτόκολλα συναλλαγών.
- Η παρουσίαση των ηλεκτρονικών λογαριασμών σε συνδυασμό με την άμεση χρέωση πιθανότατα να είναι η μέθοδος που θα χρησιμοποιηθεί κατά κόρον στην Ευρώπη.

- Εμπιστευτικές επιχειρήσεις για την πιστοποίηση των υπηρεσιών θα αρχίσουν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους όσο οι κυβερνήσεις και οι επιχειρήσεις θα επενδύουν σε πιο ασφαλής υποδομές για τα συστήματα πληρωμών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο Andy Grove, πρόεδρος της Intel (1999), είπε ότι *«σε πέντε χρόνια όλες οι επιχειρήσεις θα είναι e-επιχειρήσεις ή ... δεν θα υπάρχουν»*. Συμφωνώντας μαζί του, είμαστε σε θέση να ισχυριστούμε πως θα πρέπει οι επιχειρήσεις να εντάξουν στο πρόγραμμα τους τις νέες τεχνολογίες. Διότι με τη χρήση τους οι επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα να επεκταθούν σε εθνικές και διεθνείς αγορές. Με ελάχιστο κεφάλαιο μπορούν να βρουν περισσότερους πελάτες, καλύτερους προμηθευτές και τους καλύτερους επιχειρηματικούς εταίρους σε όλο τον κόσμο.

Επίσης ένα από τα σημαντικότερα οφέλη που έχουν οι επιχειρήσεις από τη χρήση του διαδικτύου είναι η άμεση επικοινωνία τους με τους πελάτες. Οι πελάτες μπορούν να έχουν 24ωρη εξυπηρέτηση και τους δίνεται μια ολοκληρωμένη εικόνα, με αποτέλεσμα τη μείωση του κύκλου των πωλήσεων και τη μείωση του κόστους ενημέρωσης και επικοινωνίας. Επιπλέον έχουμε μείωση του κόστους δημιουργίας, επεξεργασίας, διανομής και αποθήκευσης πληροφοριών. Τέλος, θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι επιχειρήσεις με τη χρήση του διαδικτύου μειώνουν κατά ένα μεγάλο ποσοστό τα κόστη τους και αυξάνουν σημαντικά τις πωλήσεις τους, με αποτέλεσμα την κερδοφορία της επιχείρησης.

Τα λογιστικά πακέτα είναι η πλέον κατάλληλη περίπτωση για ανάπτυξη μικρών πληροφοριακών συστημάτων για τις ανάγκες μιας εμπορικής επιχείρησης. Είναι σύνολο εφαρμογών λογισμικού που διασυνδέονται μεταξύ τους προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες της επιχείρησης στους τομείς που ήδη έχουν αναφερθεί, αλλά και τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.).

Τα εμπορικά και λογιστικά πακέτα είναι τυποποιημένες εφαρμογές που έχουν σχεδιαστεί να ικανοποιήσουν την πλειονότητα των επιχειρήσεων. Λόγω της τυποποίησής τους, παρουσιάζουν δυσκολία προσαρμογής και υλοποίησης τροποποιήσεων όταν μια επιχείρηση χρειάζεται να καλύψει εξειδικευμένες απαιτήσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναστασιάδης Π., (2001) *Τα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης στη Νέα Οικονομία – η Νέα Ψηφιακή Μετα-μηχανογραφημένη Επιχείρηση*.

Aiginger K. (1996). "Creating a Dynamically Competitive Economy." In *Competitiveness, Subsidiarity and Industrial Policy*, επιμέλεια Devine, P., Y. Katsoulakos και R. Sudgen, 121-146. Routledge and Keegan: London.

Ashbauch H., & M. Pincus, (1999). *International Accounting Standards, Diversity in Accounting and the Predictability of Earnings*, Working paper, University of Iowa.

Barth Mary, «*International Accounting Standards and Accounting Quality*», Stanford University, Wayne Landsman and Mark Lang, University of North Carolina

Βήμα, (2009). «*Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα: Θετικές συνέπειες για ελεγκτές, λογιστές και επιχειρήσεις*».

Bellas Athanasios, Toudas Kanellos, Papadatos Konstantinos, (2005). «*What International Accounting Standards (IAS) bring about to the financial statements of Greek Listed Companies? The case of the Athens Stock Exchange*», University of Patras, March.

Βλαχοπούλου Μ. (2003). *e-Marketing / Διαδικτυακό Μάρκετινγκ*. Β' Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.

Γαλάνης Β., (1995). «*Μηχανογραφημένη Λογιστική*», Αθήνα.

Carroll, A. (2007), *A history of corporate social responsibility: concepts and practices*, in *The Oxford Handbook of Corporate Social Responsibility*, eds A. Crane, A. McWilliams, D. Matten, J. Moon & D. Siegel, Oxford University Press, Oxford.

Γεωργακόπουλος Θ., Λιανός Θ., Μπένος Θ., Τσεκούρας Γ., Χατζηπροκοπίου Μ., & Χρήστου Γ., (1991). *Εισαγωγή στην πολιτική οικονομία*. Πειραιάς: Σταμούλης.

Christian Leuz and Robert E. Veraccia, (2001). *The Economic Consequences of Increased Disclosure*, *Journal of Accounting Research*, Vol.38.

Γιαλκέτσης Θ., (2007). *Το πνεύμα του νέου καπιταλισμού*. «Επτά» της Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας, 26.

Γκινόγλου Δ., (2004). *Λογιστική Εταιρειών*, Αθήνα.

Δουκίδης, Γ. & 'ράκος, Β. & Θεμιστοκλέους, Μ. & Παπαζαφειροπούλου, Ν. (1998). *Ηλεκτρονικό Εμπόριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Dosi Giovanni, (1990). "Finance, innovation and industrial change" *Journal of Economic Behavior & Organization*, Elsevier, vol. 13(3).

ΕΔΕΤ Α.Ε./ e-Business Forum & OPINION Α.Ε., (2004) *Η χρήση των νέων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις*.

e-Business W@tch, (2005) “Οδηγός για τη Χρήση των Δεικτών Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ορισμοί, Πηγές, Συλλογή δεδομένων και Προκλήσεις”.

Fagerberg J., Verspagen B. and von Tunzelmann N., (eds.) (1994). *The Dynamics of Technology, Trade and Growth*, Edward Elgar, Aldershot.

Giannitsis T., and Mavri D., (1993) *Technological Structures and Technology Transfer in Greek Industry*. Athens: Gutenberg (in Greek).

Ημερησία Online, (2010). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα: Προσαρμόζονται στα δεδομένα της κρίσης*.

Θανόπουλος, Ν.Γ., (2003), «Επιχειρηματική Ηθική & Δεοντολογία», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.

Καραγιώργος – Πετρίδης, (2006). «Μηχανογραφημένη Λογιστική», Θεσσαλονίκη.

Κυρίτσης Κωνσταντίνος, «Ριζικές αλλαγές στην λογιστική με την υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων», Ημερησία, Αφιέρωμα στην εκπαίδευση, Σεπτέμβριος 2005.

Λιανός Θ., Παπαβασιλείου Α., & Χατζηανδρέου Α., (2004). *Αρχές Οικονομικής Θεωρίας*. Αθήνα: Ο.Ε./Β.

Μάντζαρης Γ., (2003). *Σύγχρονη Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Β. Γκιούρδας Εκδοτική.

McAfee Andrew, “*Mastering the Three Worlds of Information Technology*”, Harvard Business Review, November 2006.

Μπουραντάς Δ., & Παπαλεξανδρή Ν., (2003). *Εισαγωγή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Ε. Μπένου.

Μπουραντάς Δ., Βάθης Α., Παπακωνσταντίνου Χ., & Ρεκλείτης Π., (2007). *Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών*. Αθήνα: Ο.Ε./Β.

Ναυτεμπορική, «Τι αλλάζει για τις επιχειρήσεις με τα ΔΛΠ».

Nonaka I., & Takeuchi H., (1995). *The Knowledge - Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation*. New York: Oxford University Press.

Ξυροτύρη - Κουφίδου Σ., (2001). *Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων. Η πρόκληση του 21ου αιώνα στο εργασιακό περιβάλλον*. Θεσσαλονίκη: Ανικούλα.

ΟΟΣΑ, (2007). *Επιστήμη, Τεχνολογία και Βιομηχανία: Προοπτικές του ΟΟΣΑ*, έκδοση 2006.

ΟΟΣΑ, (2007). *Προοπτικές της Τεχνολογίας της Πληροφορίας*, έκδοση 2006.

Ομάδα Εργασίας ΟΕ Β2., (2011). «*e-Marketplaces. προοπτικές, η στάση της Πολιτείας*». Αθήνα.

Πολλάλης Γ., Γιαννακόπουλος Δ., Παπουτσή Ι., (2004) *Πληροφοριακά συστήματα επιχειρήσεων*.

Porter M.E., (1998) *Competitive Advantage: Creating and sustaining superior performance*, New York: The Free Press.

Pine B. και Gilmore J., (1999). *The Experience Economy*, U.S: Harvard Business School Press

Πραστάκος Γρηγόρης, (2000). *Διοικητική Επιστήμη - Λήψη Επιχειρησιακών Αποφάσεων στην Κοινωνία της Πληροφορίας*, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης.

Prahalad C.K., and Krishnan M.S., “*Dynamic Synchronization of Strategy and Information Technology*”, MIT Sloan Management Review, July, 2002.

Σαρσέντη – Παπαναστασάτου, (2002). *Λογιστική Εταιρειών*, Αθήνα.

Tsipouri L.J., (1991). *The transfer of technology revisited: some evidence from Greece*, Entrepreneurship and Regional Development.

Φίλος Λ. Ιωάννης, «*Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και οι κύριες διαφορές τους από την ελληνική νομοθεσία*», Λογιστής, Απρίλιος 2001.

Χολέβας Γ., (1992). *Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων. Θεωρία και Πράξη Management*. Αθήνα: Σμπίλιας

ΔΥΑΔΙΚΤΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

<http://www.union.gr/>

<http://www.mnec.gr/el/>

<http://www.gge.gr/>

<http://www.power-tax.gr/>